

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2104/4 - 2018 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි සඳුදා - 2018.12.31

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත

2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 194 වන වගන්තිය යටතේ නියෝග

පනතේ 76, 77 හා 78 වගන්තිවල කාර්යයන් සඳහා 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ (මින් මතු පනත ලෙස හඳුන්වනු ලබන) 194 වන වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන නියෝග.

මෙම නියෝග 2018 අප්‍රේල් මස 01 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර, එදින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, 2013 අගෝස්තු මස 12 වැනි දින සහ අංක 1823/5 දරන ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ නියෝග පරිච්ඡින්න කරනු ලැබේ.

මංගල සමරවීර,
මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය.

2018 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දින,
කොළඹ 01,
මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ දී ය.

පැවරුම් මිල මත නියෝග

ලුහුඬු නාමය හා ආරම්භය

මෙම නියෝග 2018 අංක 01 දරන පැවරුම් මිල මත නියෝග වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර 2018 අප්‍රේල් මස 01 වැනි දින සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(1) 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 76 වන වගන්තියේ සඳහන් වන ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු සඳහා සහ 77 වගන්තියේ සඳහන් වන ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් අතර ඇතිවන ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු හැර පහත ආකාරයේ ගනුදෙනු සඳහා පැවරුම් මිල නියෝග අදාළ වේ.

- (අ) කවර හෝ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට, 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනත හෝ 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත හෝ 1978 අංක 4 දරන ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නීතිය යටතේ බදු නිදහස් කිරීමක් ප්‍රදානයක් කර තිබේ නම් එකී අවස්ථාවේ දී අදාළ වීම, හෝ
- (ආ) පනතේ ඕනෑම උපලේඛනයක විශේෂයෙන් දක්වා ඇති ආදායම් බදු අනුප්‍රමාණ හෝ 1978 අංක 4 දරන ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල නීතිය යටතේ ඇතුළත් වූ ගිවිසුමක සඳහන් යම් ආදායම් බදු අනුප්‍රමාණ අතර කිසියම් හෝ වෙනසක් තිබේ නම් කවර හෝ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට අදාළ වීම, හෝ
- (ඇ) යම් ආශ්‍රිත සමාගමක් තක්සේරු වර්ෂය සඳහා දරන ලද යම් අලාභයක් හෝ තක්සේරු වර්ෂයට ආසන්නතම පූර්ව වර්ෂවලදී දරන ලද තක්සේරු වර්ෂයට ඉදිරියට රැගෙන එන ලද, දරන ලද යම් අලාභයක් වේ නම් එවිට අදාළ වේ.

2. අසම්බන්ධිත මිල

ආශ්‍රිත යම් ව්‍යවසායන් දෙකක් අතර (මෙහි මින්මතු පාලනය කළ හැකි ගනුදෙනුව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) සිදු කරනු ලබන යම් ගනුදෙනුවක දී, මෙහෙයුමක දී හෝ යෝජනා ක්‍රමයක දී, පැන නගින, ලැබෙන හෝ උපචිත වන ආදායම් ලැබීම හෝ ලාභ හෝ දරන ලද පාඩු නිශ්චය කිරීමේ කාර්යය සඳහා පනතේ 76 හා 77 වැනි වගන්තිවල දැක්වෙන අසම්බන්ධිත මිල, අසම්බන්ධිත මිල මූලධර්මවලට අනුව ගණනය කළ යුතු ය. ස්වාධීන ව්‍යවසායන් සමග හෝ අතර ගනුදෙනුවල දී භාවිතයට ගනු ලැබ ඇති නියමයන් හා කොන්දේසි සැලකිල්ලට ගනිමින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර ගනුදෙනුවක් ක්‍රියාවට නංවන අවස්ථාවේ දී අසම්බන්ධිත මිල මූලධර්මය තේරුම් ගත යුතු ය.

(අ) අසම්බන්ධිත මිල, යම්කිසි අවස්ථාවකට අදාළ කරුණු සහ තත්ත්වයන් සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය උපයෝගී කර ගනිමින් පහත දක්වා ඇති ක්‍රම වලින් යම් ක්‍රමයකට නිශ්චය කළ යුතු ය.

(අ) සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර මිල ක්‍රමය,

සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර මිල ක්‍රමය සමන්විත වන්නේ, සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවකින් පවරන ලද දේපල හෝ සේවා සඳහා අය කෙරුණු මිලට පාලිත ගනුදෙනුවකින් පවරන ලද දේපල හෝ සේවා සඳහා අය කෙරුණු මිල සන්සන්දනය කිරීමයි.

මේ ක්‍රමය යටතේ,

- (i) සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවක දී හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවක දී පවරන ලද දේපල හෝ සපයන ලද සේවා සඳහා අය කරන හෝ ගෙවන ලද මිල හඳුනා ගනු ලැබේ ;
- (ii) එකී මිල, පාලිත ගනුදෙනුව සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර විවෘත වෙළඳපොළ මිල කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරනු ලැබිය හැකි යම් වෙනස්කම් වේ නම් එකී වෙනස් කම් සඳහා ගැලපීම් කරනු ලැබේ ;
- (iii) එසේ ගැලපීමෙන් ලබා ගන්නා මිල, පාලිත ගනුදෙනුවට අදාළ දේපල පැවරීමේ හෝ සේවා සැපයීමේ "අසම්බන්ධිත මිල" ලෙස සලකනු ලැබේ ;

(ආ) ප්‍රති අලෙවි මිල ක්‍රමය

ප්‍රති අලෙවි මිල ක්‍රමය සමන්විත වන්නේ පාලිත ගනුදෙනුවකින් දේපල මිල දී ගත් අයෙකු ප්‍රති අලෙවි ආන්තිකයක් සහිතව නැවත විකිණීමෙන් ලැබූ ප්‍රති අලෙවි ආන්තිකය, සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර මිලදී ගැනීමේ සහ ප්‍රති අලෙවි කිරීමේ ගනුදෙනුවකින් උපයාගත් ප්‍රති අලෙවි ආන්තිකය සමග සන්සන්දනය කිරීමයි.

මේ ක්‍රමය යටතේ,

- (i) යම් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකින් දේපලක් මිල දී ගෙන යම් පුද්ගලයෙකුට එම දේපල නැවත විකිණීම සඳහා වන "මිල" හඳුනාගනු ලැබේ ;
- (ii) අසම්බන්ධිත ව්‍යවසායන් සමග හෝ අතර සිදුවන සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනු මගින් උපයා ගැනෙන දළ ලාභ ආන්තිකය පදනම් කර ගනිමින්, එසේ හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රති අලෙවි මිලෙන් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායකට උපචිත වන යෝග්‍ය සාමාන්‍ය ලාභ ආන්තිකය අඩු කරනු ලැබේ;
- (iii) දේපල මිලදී ගැනීමේ දී එකී පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසාය දරනු ලැබූ වියදම් එලෙස ලබාගත් මිලෙන් තවදුරටත් අඩු කෙරේ;
- (iv) එසේ ලබාගත් මිලට, විවෘත වෙළඳ පොළේ දළ ලාභ ආන්තිකය සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළ හැකි වන්නා වූ අදාළ පාලිත ගනුදෙනුව සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එවැනි ගනුදෙනුවලට එළඹෙන ව්‍යවසායන් අතර භාවිත කළ, ගිණුම් ක්‍රමවල යම් පරස්පරතාවයක් වේ නම් ඒවා ද ඇතුළුව මෙහෙයුම් හා අනෙකුත් පරස්පරතාවයන් ඇත්නම්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කරනු ලැබේ ;
- (v) උපරේද (iv) යටතේ ගලපන ලද මිල, පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායක් විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකුගෙන් දේපල මිල දී ගැනීමේ දී හෝ සේවා ලබා ගැනීමේ දී "අසම්බන්ධිත මිල" ලෙස සලකනු ලැබේ.

(ඇ) පිරිවැය එකතු කළ මිල ක්‍රමය

පිරිවැය එකතු කළ මිල ක්‍රමය සමන්විත වන්නේ පාලිත ගනුදෙනුවකින් සැපයුණු දේපල හෝ සේවාවන් මත සෘජුව සහ වක්‍රව දරන ලද පිරිවැයවල තීරය, සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවකින් සැපයුණු දේපල හෝ සේවාවන් මත සෘජුව සහ වක්‍රව දරන ලද පිරිවැයවල තීරය සමග සන්සන්දනය කිරීමයි.

මෙම ක්‍රමය යටතේ,

- (i) පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසායක් විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට දේපල පැවරීමකදී හෝ සේවා සැපයීමේ දී එකී ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද සෘජු සහ වක්‍ර නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරනු ලබයි.
- (ii) එකී පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසාය විසින් හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යාපාරයක් විසින්, සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් හෝ ගනුදෙනු මගින් සමාන දේපලක් හෝ සේවාවන්, පැවරීමේ දී හෝ සැපයීමේ දී පැන නගින (සමාන ගිණුම් ක්‍රමවේද අනුවම ගණනය කරනු ලැබූ) එකී පිරිවැයට අදාළ යෝග්‍ය දළ ලාභ ආන්තිකය ගණනය කරනු ලැබේ.
- (iii) විවෘත වෙළඳ පොළේ දළ ලාභ ආන්තිකය දැඩි ලෙස බලපෑමක් කළ හැකි, පාලිත ගනුදෙනුව සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර හෝ එකී ගනුදෙනුවට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර, මෙහෙයුම් හෝ වෙනත් යම් පරස්පරතාවයක් වේ නම් එකී පරස්පරතාවයන් සැලකිල්ලට ගෙන මෙම ඡේදයේ (ii) උපඡේදයේ දැක්වෙන යෝග්‍ය දළ ලාභ ආන්තිකය අවශ්‍ය ගැලපීම් කරනු ලැබේ.
- (iv) ඉහත (i) උපඡේදයේ දක්වා ඇති පිරිවැයට ඉහත (iii) උපඡේදයේ දක්වා ඇති ලාභ ආන්තිකය එකතු කරනු ලැබේ ;
- (v) එසේ ලබාගත් මුදල පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසායේ දේපළ සැපයීමට හෝ සේවා සැපයීමට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වශයෙන් සලකනු ලැබේ.

(ඇ) ගනුදෙනු මත ශුද්ධ ආන්තික ලාභ ක්‍රමය

ගනුදෙනු මත ශුද්ධ ආන්තික ලාභ ක්‍රමය සමන්විත වනුයේ, පාලිත ගනුදෙනුවකින් පුද්ගලයෙකු ළඟා කර ගන්නා පිරිවැය, විකුණුම් හෝ වත්කම් වැනි යෝග්‍ය පදනමකට සාපේක්ෂ වන ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයකින් තොර ගනුදෙනුවකින් ඒ හා සමාන පදනමකට සාපේක්ෂ වන ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය සමග සංසන්දනය කිරීමයි.

මෙම ක්‍රමය යටතේ,

- (i) පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසාය විසින් දරන ලද පිරිවැය, කරන ලද විකිණීම් හෝ යොදාගන්නා ලද වත්කම්වලට අදාළව හෝ වෙනත් යම් අදාළ පදනමක් මත පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසාය විසින් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග එළඹුණු ගනුදෙනුවකින් ලැබූ ශුද්ධ ලාභ තීරය ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (ii) එකී පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසාය විසින් හෝ අසම්බන්ධිත ව්‍යවසායක් විසින්, සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර අසම්බන්ධිත ගනුදෙනුවකින් හෝ එවැනි ගනුදෙනු ගණනාවකින් උපයාගන්නා ලද ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය එම පදනම මතම ගණනය කරනු ලැබේ ;
- (iii) විවෘත වෙළඳපොළෙහි ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකයට දැඩි ලෙස බලපෑම් කළ හැකි, ගනුදෙනුව සහ සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් හෝ එකී ගනුදෙනුවලට ඇතුළත් වන ව්‍යවසායන් අතර යම් වෙනස්කම් වෙනතොත් එම වෙනස්කම් සැලකිල්ලට ගෙන සංසන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවලින් ඉපැයෙන මෙම ඡේදයෙහි (ii) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය ගලපනු ලැබේ ;
- (iv) පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසාය විසින් උපයාගත් මෙම ඡේදයේ (i) වැනි උප ඡේදයේ සඳහන් ශුද්ධ ලාභ තීරය මෙම ඡේදයේ (iii) වැනි උපඡේදයේ දැක්වෙන ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකයට සමාන ලෙස පිළිගැනේ ;
- (v) එලෙස ඇති කරගත් ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

(ඉ) ලාභ ඡේදන ක්‍රමය

යම් ගනුදෙනුවක අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා වෙන් වෙන්ව ඇගයීමට ලක් කිරීමට නොහැකි තරමට අන්තර් සම්බන්ධතාවයන්ගෙන් යුත්, විශේෂ කොන්දේසි සකසා හෝ පනවා ඇති පාලිත ගනුදෙනු හෝ බහුවිධ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මෙම ක්‍රමය මූලික වශයෙන් අදාළ කරගත හැකිය, මේ මගින්,

- (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය, ගනුදෙනුවක නිරත වීම තුළින් උපයන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය තීරණය කරනු ලැබේ ;
- (ii) එකී ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය ඉපැයීමේ දී එක් එක් ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය විසින් සපයන ලද සාපේක්ෂ දායකත්වය ඇගයීම සඳහා, එක් එක් ව්‍යවසායේ කාර්ය සාධනය, යොදාගත් වත්කම්, සහ උපක්ෂිප්ත අවදානම පදනම කර ගනිමින් යම් ස්වාධීන ව්‍යවසායක් සංසන්දනය කළ හැකි ගනුදෙනුවල නිරත වීමෙන් ඉපයීමට බලාපොරොත්තු වන ලාභ ඡේදයේ සාධාරණ ආසන්න භාවය පාදක කොට ගෙන ගණනය කරනු ලැබේ;
- (iii) ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය එකී ව්‍යවසායන් විසින් සපයා ඇති සාපේක්ෂ දායකත්වයේ අනුපාතයට අනුව ව්‍යවසායන් අතර බෙදා වෙන් කරනු ලැබේ ;

(iv) එලෙස තක්සේරු කෙරෙන පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසායට බෙදා වෙන් කරන ලද ලාභය, පාලිත ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබේ.

මෙම ඡේදයේ (i) වන උපඡේදයේ දැක්වෙන ඒකාබද්ධ ශුද්ධ ලාභය පළමුකොට ව්‍යවසාය නිරත වී ඇති ඒකාකාර ක්‍රියාවේ වර්ගය අනුව යෝග්‍ය ප්‍රතිලාභ සපයා දීමක් ලෙසින්, ස්වාධීන ව්‍යාපාරයක් සමාන වර්ගයේ ක්‍රියාවක නිරත වීමෙන් ලැබෙන වෙළඳපල ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායට අදාළ කොටස් වෙන් කර දී ඉන් පසුව, පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායවල දායකත්වයේ සුවිශේෂී බව සහ වටිනාකම පාදක කොට ගෙන උක්ත වෙන් කර දීමට පසුව ඉතිරි වන ශුද්ධ ලාභය පරීක්ෂණයට භාජනය කරන (Tested) ව්‍යවසායන් අතර බෙදා වෙන් කරදෙනු ලබන අතර එවැනි අවස්ථාවක දී පළමු කොට වෙන් කරදුන් ශුද්ධ ලාභය හා ව්‍යාපාරවල සාපේක්ෂ දායකත්වය අනුව බෙදා වෙන් කර දුන් ශුද්ධ ලාභය ශේෂය එකතුව පාලිත ගනුදෙනුවෙන් ව්‍යවසාය උපයාගත් ශුද්ධ ලාභය ලෙස සලකනු ලබයි.

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර ඇතිකරගත් පාලිත ගනුදෙනුවලට එක හා සමාන ලෙස සංසන්දනය වන ස්වාධීන ගනුදෙනු දෙකකට වඩා පවතින අවස්ථාවකදී වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය උපයෝගී කරගෙන මිල පරාසයන් හෝ ලාභ තීරයන් ලබාගත යුතු ය. අසම්බන්ධිත මිල ගණනය කිරීමට මෙම අසම්බන්ධිත පරාසයන් යොදා ගත යුතු ය.

(ආ) අසම්බන්ධිත පරාසයන්

අසම්බන්ධිත පරාසයක් යනු 3 වන නියෝගයට අනුකූලව සිදුකෙරෙන සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණය පාදක කර ගනිමින්, එක හා සමාන තත්වයේ සංසන්දනාත්මකව පාලිත ගනුදෙනුවකට සාපේක්ෂව පාලනය කළ නොහැකි ගනුදෙනු ගණනාවකට, මෙම නියෝගයේ දක්වා ඇති වඩාත්ම සුදුසු මිල හුවමාරු ක්‍රමය උපයෝගී කර ගනිමින් සකසනු ලබන අදාළ මූල්‍ය දර්ශක සංඛ්‍යා (උදා :- මිල හෝ තීරය) පරාසයකි. මෙම අවස්ථාවේ දී අන්තර්වතුර්ථක පරාසය, අසම්බන්ධිත පරාසය ලෙස සලකනු ලබයි.

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර සිදුවන පාලිත ගනුදෙනු සඳහා සත්‍ය මිල, අසම්බන්ධිත පරාසය තුළ ඇති විටක දී, එවැනි ගනුදෙනු සඳහා සත්‍ය මිල අසම්බන්ධිත මිල ලෙස සැලකිය යුතු ය.

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර සිදුවන පාලිත ගනුදෙනුවක් සඳහා සත්‍ය මිල අසම්බන්ධිත පරාසය තුළට නොවැටෙන අවස්ථාවක දී, එවැනි ගනුදෙනු සඳහා අසම්බන්ධිත පරාසයේ මධ්‍යයනය, අසම්බන්ධිත මිල ලෙස සැලකිය යුතුය. මෙම ඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා අසම්බන්ධිත පරාසයන් සකස් කරනු ලබන සන්සන්දනාත්මක පාලිත ගනුදෙනු මගින් ලබාගන්නා මූල්‍ය දර්ශක සංඛ්‍යාවල 50 වන ප්‍රතිශතය, අසම්බන්ධිත පරාසයේ මධ්‍යයනය ලෙස ගත යුතු ය.

3. සන්සන්දනාත්මක සාධක

2 වන නියෝගයේ කාර්යයන් සඳහා ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර ඇති වන පාලිත ගනුදෙනු සමග පාලනය කළ නොහැකි ගනුදෙනුවන් හි සන්සන්දනාත්මකභාවය පහත සඳහන් සාධක මත තීරණය කරනු ලබයි.

- (අ) එවැනි ගනුදෙනුවන්ට එළඹ ඇති අදාළ පාර්ශ්වයන් අතර වගකීම්, අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ බෙදා ගැනීම පිළිබඳව ප්‍රකාශිතව හෝ අධ්‍යාපනයෙන් දක්වා ඇති පාලිත ගනුදෙනුවේ ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි (විධිමත් හෝ ලිඛිත හෝ එසේ නොවන) ;
- (ආ) ගනුදෙනුවට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් විසින් යොදා ගත් වත්කම් සහ උපකල්පිත අවදානම් සැලකිල්ලට ගෙන ගනුදෙනුවේ දී සිදු කළ කාර්ය භාරයන් ;
- (ඇ) එවැනි ගනුදෙනුවල දී පවරන ලද දේපලෙහි හෝ සපයන ලද සේවාවන් හි පවතින සුවිශේෂී ලක්ෂණ ;
- (ඈ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර සිදුවන එවැනි ගනුදෙනු හා සම්බන්ධ ආර්ථික වාචාවරණයන් සහ ව්‍යාපාරික ක්‍රමෝපායන්, අදාළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් එවැනි ගනුදෙනු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී භූගෝලීය පිහිටීම සහ වෙළඳපොළේ ප්‍රමාණය, නීතිය සහ රටේ බලාත්මක නියෝග, ශ්‍රම පිරිවැය සහ වෙළඳපොළ ප්‍රාග්ධනය, සමස්ත ආර්ථික වර්ධනය සහ තරඟකාරී මට්ටම, තොග හෝ සිල්ලර වෙළඳපොළක් දැයි ආදී අනිකුත් දේ ඇතුළු වෙළඳපොළේ පවතින කොන්දේසි නියම වශයෙන් සඳහන් කිරීම.

4. සංසන්දනාත්මක භාවය

- (i) සන්සන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනුව අතර යම් වෙනස්කමක් වේ නම්, එකී වෙනස්කම හේතුවෙන් ක්‍රමවේදයේ පරීක්ෂණයට ලක් වන කොන්දේසිවලට (උදා :- මිල හෝ ලාභ තීරය) දැඩි බලපෑමක් සිදු නොවන්නේ නම් ; හෝ
  - (ii) එකී වෙනස්කම් හේතුවෙන් සිදුවන දැඩි බලපෑම නැති කිරීම සඳහා හේතු සහගත නිවැරදි ගැලපුම් කිරීමට හැකියාව ඇත්නම්
- පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක්, සංසන්දනය කළ හැකි ගනුදෙනුවක් ලෙස සැලකිය යුතු ය ;
- පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනුවක් පාලිත ගනුදෙනුවක් සමග සන්සන්දනය කිරීම විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන දත්ත එකී ගනුදෙනුව ඇතුළත්වන තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ දත්ත විය යුතු ය ;

කෙසේ වෙතත්, සංසන්දනය කරනු ලබන ගනුදෙනුවල අදාළ පැවරුම් මිල තීරණය කිරීම සඳහා උපකාරීවන කරුණු හෙළිදරව් කර ගැනීමට එකී තක්සේරු වර්ෂයට පෙර වසර දෙකකට වැඩි නොවන කාල පරිච්ඡේදයකට අදාළ දත්ත මගින් හැකි වේ නම්, එකී දත්ත ද සැලකිල්ලට ගත හැකි ය.

5. වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය

(අ) මෙහි 2 වන නියෝගයේ කාර්යයන් සඳහා "වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය" වනුයේ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් අතර ඇති වන එක් එක් නිශ්චිත පාලිත ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය සහ කරුණුවලට හොඳින්ම ගැලපෙන සහ ගනුදෙනුවට අදාළ අසම්බන්ධිත මිල වඩාත් විශ්වාසදායී ලෙස සපයා දෙන ක්‍රමය වේ ;

(ආ) වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය තෝරා ගැනීමේදී පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

එනම් :-

- (i) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් විසින් එවැනි ගනුදෙනුවකට එළඹීමෙන් සිදුකරන කාර්යභාරයන්, යොදා ගනු ලබන වත්කම් සහ උපකල්පිත ආදායම් පාදක කරගනිමින්, එවැනි ගනුදෙනුවන්ගේ ස්වභාවය හා වර්ගය ;
- (ii) යම් ක්‍රමයක් භාවිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ හැකියාව, දත්තවලින් වන ආවරණය හා දත්තවලින් වන ආවරණය හා දත්තවල විශ්වාසී බව (විශේෂයෙන් පාලනයෙන් කළ නොහැකි සන්සන්දනාත්මක ගනුදෙනු මත) ;
- (iii) පාලිත ගනුදෙනු සහ පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර පවත්නා සන්සන්දනය කළ හැකි හැකියා මට්ටම ;
- (iv) පාලිත ගනුදෙනු සහ සන්සන්දනය කළ හැකි පාලනයෙන් තොර ගනුදෙනු අතර යම් වෙනස්කම් වේ නම් එකී වෙනස්කම් වෙනුවෙන් විශ්වාසදායී ලෙස සහ නිවැරදි සැලසුම් කිරීමට ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ;

6. පැවරුම් මිල ප්‍රලේඛනය සහ අනාවරණ ආකෘතිය

76 සහ 77 වන වගන්ති යටතේ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග පාලිත ගනුදෙනුවක් පවත්වාගෙන යන ව්‍යවසායන්, එම ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්ගේ තොරතුරු ඇතුළු ලියකියවිලි නඩත්තු කිරීම සහ පාලිත ගනුදෙනුවන් සම්බන්ධව තොරතුරු පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(අ) පැවරුම් මිල ප්‍රලේඛන සැකසීම සහ නඩත්තු කිරීම

76 සහ 77 වන වගන්ති යටතේ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග පාලිත ගනුදෙනු පවත්වාගෙන යන ව්‍යවසායන් පැවරුම් මිල ප්‍රලේඛන සැකසීම සහ නඩත්තු කිරීම ඇතුළු පහත දෑ සඳහා වගකීම දැරිය යුතු ය ;

- (i) ඇමුණුම් I අනුව, දේශීය (Local) බදු ගෙවන්නන්ගේ ඉතා වැදගත් සහ පාලිත ගනුදෙනුවන් පිළිබඳ විශේෂයෙන් සඳහන් කෙරෙන දේශීය ගොනු ;
- (ii) ඇමුණුම් II අනුව, බහුජාතික කණ්ඩායමක සියළු සාමාජිකයින්ගේ සම්මත තොරතුරු අඩංගු ප්‍රධාන ගොනුව ;
- (iii) ඇමුණුම් III අනුව, කණ්ඩායම් තුළ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකමේ පිහිටීමෙහි නිශ්චිත දර්ශක සහිත බහුජාතික කණ්ඩායම් හි, ආදායම සහ ගෙවනු ලබන බදු වල ගෝලීය වෙන් කිරීම හා සම්බන්ධ නිශ්චිත තොරතුරු ඇතුළත් රටින් රට වාර්තාව ;

ගිණුම් පොත්වලට අනුව එක් එක් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග රුපියල් මිලියන 200 ඉක්මවන පාලිත ගනුදෙනු හෝ එක් එක් වර්ගයේ පාලිත ගනුදෙනුවලට එළඹ ඇති එකී ව්‍යවසායන් විසින් ඉහත (i) වන අයිතමයේ සඳහන් දේශීය ගොනුව සැකසීම සහ නඩත්තු කිරීම සිදුකළ යුතු ය. අන්තර්ජාතික ගනුදෙනුවල දී දේශීය ගොනුව ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සැකසිය යුතුය. දේශීය ගොනුව අදාළ තක්සේරු වර්ෂය අවසානයේ සිට වසර 5 ක කාල පරිච්ඡේදයක් දක්වා රඳවා පවත්වා ගත යුතු අතර මෙම නියෝගයේ, (I) වන ඇමුණුමේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති තොරතුරු මෙහි අඩංගු විය යුතු ය. (මෙහි ගනුදෙනුවල ලාභ ාය සහ ප්‍රාග්ධන ණය ප්‍රදානය හෝ ආපසු ගෙවීම අඩංගු නොවේ.)

ගිණුම් පොත්වලට අනුව එක් එක් තක්සේරු වර්ෂයක් සඳහා රුපියල් බිලියන 7.5 ඉක්මවන ආදායම් වටිනාකමක් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ව්‍යවසායන් විසින්, ඉහත (ii) වන අයිතමයේ සඳහන් ප්‍රධාන ගොනුව සැකසීම හා නඩත්තු කිරීම සිදු කළ යුතු ය. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් නඩත්තු විය යුතු ප්‍රධාන ගොනුවේ මෙම නියෝගයේ (II) වන ඇමුණුමෙහි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති තොරතුරු අඩංගු විය යුතුය. ඉහත (iii) වන අයිතමයේ සඳහන් වන රටින් රට වාර්තාව සැකසීම හා ගොනු කිරීම මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදය අනුව සිදු කළ යුතු ය.

(ආ) නව ලිපිගොනු නඩත්තු කිරීමේ අනවශ්‍ය බව

තක්සේරු වර්ෂ එකකට වැඩියෙන් බලපා ඇති පරිදි පාලිත ගනුදෙනු අඛණ්ඩව සිදුකෙරෙන අවස්ථාවක, එවැනි ගනුදෙනුවක ස්වභාවයේ හෝ කොන්දේසිවල සිදුකරනු ලබන උපකල්පනයන්හි හෝ පැවරුම් මිල සඳහා යම් බලපෑමක් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් කිසියම් සාධකයක සැලකිය යුතු වෙනසක් සිදු වී ඇති අවස්ථාවක දී, එවැනි ගනුදෙනු වලදී මිල නියම කිරීම කෙරෙහි එකී වෙනස්කමෙහි බලපෑම අවධාරණය කරමින් නව ලියකියවිලි මෙම නියෝගයේ දක්වා ඇති පරිදි පවත්වා ගත යුතු ය.

බදු ගෙවන්නාගේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ විශේෂයෙන් පෙනෙන වෙනස්කමක් නොමැති අවස්ථාවන්හි දී, සංසන්දනය කිරීම සඳහා දත්ත මූලයන් සොයා බැලීම යථාවත් කිරීමේ කටයුතු වාර්ෂිකව සිදු කිරීම වෙනුවට වර්ෂ තුනකට වරක් සිදු කළ යුතු ය. එතකුදු වුවත් අසම්බන්ධිත මිල විශ්වාසනීය ලෙස යොදා ගැනීමට හැකිවන පරිදි සංසන්දනය කිරීම සඳහා වන මූල්‍ය දත්ත සෑම අවුරුද්දකම යථාවත් කළ යුතු ය.

ඉහත කෙසේ සඳහන් වුවද ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග පාලිත ගනුදෙනුවන්හි අසම්බන්ධිත මූලධර්මය සමග අනුගතවීමේ සාරානුකූල බැඳීම සියලු බදු ගෙවන්නන් සඳහා අනිවාර්ය වන අතර, එහෙයින් ඉහත (අ) ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති ලියකියවිලි පදනම් කරගෙන හෝ බදුගෙවන්නා වෙත දැනුම් දීම යවන අවස්ථාවේ දී ඒ සමග ඇති යම් වෙනත් ද්‍රව්‍යයන් පදනම් කර ගනිමින් ඔවුන් සනාථ කිරීම සිදු කළ යුතු ය.

(ඇ) පැවරුම් මිල ප්‍රලේඛන භාර දීම

6 (අ) (i) හා 6 (අ) (ii) නියෝගයන්හි නිශ්චය කර ඇති පැවරුම් මිල ලියකියවිලි, කොමසාරිස් ජනරාල්තුමා විසින් නිකුත් කරන ලද ලිඛිත ඉල්ලීමේ සඳහන් දින සිට ලිත් දින 30 ක් ඇතුළත බදුගෙවන්නා විසින් සැපයිය යුතු ය.

එහි කාර්යයන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවැසි වන විගණන ක්‍රියාවිපාටීන්හි දී අවශ්‍ය වන අතිරේක තොරතුරු ඉල්ලීමට, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සතු බලතලවලට අගතියක් නොවන පරිදි මෙම ලියකියවිලි ලබාදීම සඳහා බදු ගෙවන්නා බැඳී සිටින බවට ස්ථාපිත කර ඇත.

(ඈ) පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘති සැකසීම සහ භාරදීම

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග පාලිත ගනුදෙනු හෝ පාලිත ගනුදෙනු වර්ග ගණනාවක් පවත්වාගෙන යන ව්‍යවසායන්, ආදායම් වාර්තාව සමග IV වන ඇමුණුමේ සඳහන් ආකෘතිය සහ ඒ යටතේ ඇති කොන්දේසි ප්‍රකාරව වාර්ෂික පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘති සැකසීමට හා ගොනු කිරීමට බැඳී සිටියි. ගනුදෙනු වර්ගීකරණ කේතය V වන ඇමුණුමේ සඳහන් කර ඇති අතර ආකෘති සම්පූර්ණ කිරීමට අදාළ උපදෙස් ලබා ගැනීමට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ www.ird.gov.lk වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්න.

(ඉ) III වන ඇමුණුම අනුව මූලික මට් සමාගමේ රටින් රට වාර්තාව ("Cb CR") භාර දීම.

I. අර්ථ දැක්වීම

මෙම නියෝගයේ (ඉ) වන ඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා පහත සඳහන් යෙදුම්වල අර්ථ දැක්වීම පහත පරිදි වේ.

(i) "කණ්ඩායම" යනු නිමිකාරීත්වය හෝ පාලනය හරහා සම්බන්ධ වූ ව්‍යවසායන් සමූහයක් වන අතර අදාළ ගිණුම්කරණ මූලධර්ම යටතේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ කාර්යයන් සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශය සැකසීම හෝ යම් ව්‍යවසායක ස්කන්ධ කොටස් සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළේ වෙළඳාම් කළහොත් අවශ්‍ය වන එවැන්නකි.

(ii) "MNE කණ්ඩායම" යනු,

(අ) බදු වාසිකත්වය සඳහා වෙනස් වූ අධිකරණ සීමාවන්ට යටත් වන ව්‍යවසායන් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනාවක් ඇතුළු හෝ බදු කාර්යයන් සඳහා එක් අධිකරණ සීමාවක වාසිකත්වය ඇති ව්‍යවසායන් සහ වෙනත් අධිකරණ සීමාවක බද්දට යටත් වන පරිදි ස්ථිර ආයතනයක් හරහා සිදුකරගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාර ඇතුළු, සහ

(ආ) බැහැර කරන ලද MNE කණ්ඩායමක් නොවන්නකි.

(iii) "බැහැර කරන ලද MNE කණ්ඩායමයක්" යනු කණ්ඩායමේ ඕනෑම පිස්කල් වර්ෂයකට අදාළව, වාර්තා කෙරෙන පිස්කල් වර්ෂයට පූර්ව පිස්කල් වර්ෂයේ, එවැනි පිස්කල් වර්ෂයක් සඳහා එහි ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ පෙන්වන පරිදි කණ්ඩායමේ සමස්ත ඒකාබද්ධ ආදායම ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියන 115 ට අඩු කණ්ඩායමයකි.

(iv) "සංයෝගී අස්ථිතිය" යනු ;

- (අ) මූල්‍ය වාර්තාකරණ කාර්යයන් සඳහා MNE කණ්ඩායමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් හි ඇතුළත් වූ MNE කණ්ඩායමක යම් වෙන් වූ ව්‍යාපාර අස්ථිතියක් හෝ MNE කණ්ඩායමක එවැනි ව්‍යාපාර ඒකකයක ස්කන්ධ කොටස් සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළක වෙළඳාම් කිරීම ඇතුළත් වන්නේ නම් ;
- (ආ) ප්‍රමාණය හෝ භෞතික තත්ත්වයන් මත MNE කණ්ඩායමේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තනිකරම බැහැර කරන ලද එවැනි ව්‍යාපාර අස්ථිතියක් : සහ
- (ඇ) මූල්‍ය වර්තාකරණය, නියාමන, බදු වර්තාකරණය හෝ අභ්‍යන්තර කළමනාකරණ පාලන කාර්යයන් සඳහා එවැනි ස්ථිර ආයතනයක් සඳහා වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකසන ව්‍යාපාර අස්ථිතියක් සපයන, ඉහත (අ) හෝ (ආ) අයිතමයන් හි ඇතුළත් වූ MNE කණ්ඩායම් වල වෙන්ව පවතින යම් ව්‍යාපාර අස්ථිතියක කිසියම් ස්ථිර ආයතනයකි.

(iv) "සංයෝගී අස්ථිතිය" යනු ;

- (v) "වාර්තාකරණ අස්ථිතිය" යනු එහි බදු වාසිකත්ව අධිකරණ සීමාවේ MNE කණ්ඩායම වෙනුවෙන් මෙම නියෝගයේ (ඉ) වන ඡේදයේ (IV) වන උපඡේදයේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින් රටින් - රට වාර්තා ගොනු කිරීම සිදුකළ යුතු සංයෝගී අස්ථිතියකි. වාර්තාකරණ අස්ථිතිය ප්‍රධාන මව් අස්ථිතියක්, ප්‍රතිනිතින මව් අස්ථිතියක් හෝ මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (II) වන උපඡේදයේ (ii) වන අයිතමයේ විස්තර කර ඇති යම් අස්ථිතියක් විය හැක.

(vi) "ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය" යනු පහත නිර්ණායක සපුරාලන MNE කණ්ඩායමක සංයෝගී අස්ථිතියකි.

- (අ) එහි බදු වාසිකත්වයේ අධිකරණ සීමාවේ අදාළ වන ගිණුම්කරණ මූලධර්ම යටතේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමට අවැසි වන එවැනි MNE කණ්ඩායමක අනෙකුත් සංයෝගී අස්ථිතියක් ඒකකට හෝ ඊට වැඩි ගණනක ප්‍රමාණවත් කොටස් සංඛ්‍යාවක් සෘජුව හෝ වක්‍රව හිමිව ඇති, හෝ අවශ්‍ය වන්නේ නම් එහි බදු වාසිකත්ව අධිකරණ සීමාවේ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳ පොළක එහි ස්කන්ධ කොටස් විකිණීමට හැකි : සහ
- (ආ) ඉහත (vi) වන ඡේදයේ (අ) වන උපඡේදයේ පළමුවෙන් සඳහන් කරන ලද සංයෝගී අස්ථිතියේ කොටසක් සෘජුව හෝ වක්‍රව හිමිව ඇති එවැනි MNE කණ්ඩායමක වෙනත් සංයෝගී අස්ථිතියක් නොමැති වීම.

(vii) "ප්‍රතිනිතින මව් අස්ථිතිය" යනු මෙම නියෝගයේ 'ඉ' ඡේදයේ (II) උප ඡේදයේ (ii) වන අයිතමයේ (ආ) යටතේ ඇති කොන්දේසි එකක් හෝ කීපයක් අදාළ වන අවස්ථාවලදී ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය සඳහා එකම ආදේශකයා ලෙස එම සංයෝගී අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්ව අධිකරණ සීමාවේ, රටින් - රට වාර්තා ගොනු කිරීමට එවැනි MNE කණ්ඩායමක් විසින් පත් කරන ලද MNE කණ්ඩායමේ එක් සංයෝගී අස්ථිතියකි.

(viii) "පිස්කල් වර්ෂයක්" යනු MNE කණ්ඩායමේ ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරනු ලබන වාර්ෂික ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදයයි.

(ix) "වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයක්" යනු මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (IV) වන උපඡේදයේ නිර්වචනය කර ඇති රටින් - රට වාර්තාවේ පෙන්වා දෙන මූල්‍යමය සහ ක්‍රියාකාරී පිස්කල් වර්ෂයයි.

(x) "සුදුසුකම්ලත් නිසි බලධාරී ගිවිසුම" යනු

- (අ) ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමකට පාර්ශවයන් වන එම අධිකරණ සීමාවේ බලයලත් නියෝජිතයන් අතර, සහ
- (ආ) අධිකරණ සීමා පාර්ශවයන් අතර රටින් - රට වාර්තා ස්වයංක්‍රීයව හුවමාරු වීම අවශ්‍ය වන ගිවිසුමකි.

(xi) "ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක්" යනු බදු කටයුතුවල අන්‍යෝන්‍ය පරිපාලන සහාය සඳහා යම් ද්විපාර්ශවීය හෝ බහුපාර්ශවීය බදු ගිවිසුමක්, හෝ ශ්‍රී ලංකාව පාර්ශවයක් වන යම් බදු තොරතුරු හුවමාරු ගිවිසුම් වන අතර, ඒවායේ කොන්දේසි මගින් අධිකරණ සීමාවන් අතර බදු තොරතුරු ස්වයංක්‍රීයව හුවමාරු කිරීම ඇතුළත්, බදු තොරතුරු හුවමාරු කිරීම සඳහා නීතිමය බලතල ලබාදෙන්නකි.

(xii) "ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන" යනු ප්‍රධාන මව් අස්ථිතියේ සහ සංයෝගී අස්ථිතියේ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම්, වියදම් සහ මුදල් ප්‍රවහයන් තනි ආර්ථික අස්ථිතියක් ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලබන MNE කණ්ඩායමක මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්ය.

(xiii) බලාධිකාරී සීමාවක් හා සම්බන්ධ වූ "පද්ධතිය සම්බන්ධ ආසාර්ථකත්වය" යනු ශ්‍රී ලංකාවේ බලාත්මක වූ බලාධිකාරී සීමාවේ පවතින සුදුසුකම් ලත් නිසි බලධාරී ගිවිසුමක් වූ නමුදු ස්වයංක්‍රීය හුවමාරුව අත්හිටුවා (එම ගිවිසුමේ කොන්දේසිවලට අනුකූල වන දෑ හැර හේතුවක්) හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ සංයෝගී අස්ථිතියක් පවතින MNE කණ්ඩායම් සතුව පවතින රටින් රට වාර්තා ශ්‍රී ලංකාවට ස්වයංක්‍රීයව ලබාදීම නිරන්තරයෙන් අසාර්ථක වීමයි.

II. ගොනු කිරීම

(i) බදු කාර්යයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන MNE කණ්ඩායමක සෑම ප්‍රධාන මව් අස්ථිතියක්ම, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (IV) වන උප ඡේදයේ අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ, දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්තුමා විසින් එහි වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දිනට හෝ එදිනට පෙර රටින් රට වාර්තාවක් ගොනු කළ යුතු ය.

(ii) පහත සඳහන් නිර්ණායක සම්පූර්ණ කරන්නේ නම්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (IV) වන උපඡේදයේ අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින් MNE කණ්ඩායමක ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය නොවන සංයෝගී අස්ථිතියක් විසින්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සංයෝගී අස්ථිතියක් වන MNE කණ්ඩායමක එහි වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දිනට හෝ එදිනට පෙර, රටින් රට වාර්තාවක් ගොනු කළ යුතු අතර :

(අ) බදු කාර්යයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික අස්ථිතියක් වන සහ

(ආ) පහත සඳහන් කොන්දේසිවලින් එකක් හෝ අදාළ වන ;

(අ අ) MNE කණ්ඩායමේ ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය, එහි බදු වාසිකත්ව අධිකරණ සීමාවේ දී රටින් රට වාර්තාවක් ගොනු කිරීමට බැඳී නොසිටින විට ; හෝ

(ආ ආ) ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය බදු කාර්යයන් සඳහා වාසිකත්වය දරන අධිකරණ සීමාවේ, ශ්‍රී ලංකාව පාර්ශවයක් වන වර්තමාන ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක් ඇති නමුදු, වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂය සඳහා රටින් - රට වාර්තා ගොනු කිරීමට, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති කාල පරිච්ඡේදයෙහි බලාත්මක වන ශ්‍රී ලංකාව පාර්ශවයක් වන සුදුසුකම් ලත් නිසි බලධාරී ගිවිසුමක් රහිත විම ; හෝ

(ඇ ඇ) ප්‍රධාන මව් අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්වයේ ක්‍රමාණුකූලත්වයේ අසාර්ථකත්වයක් සහිත බව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්තුමා විසින් හඳුනා ගනු ලැබූ විට බදු සඳහා සංයෝගී අස්ථිතියේ වාසික බව සලකයි.

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ බදු කාර්යයන් සඳහා වාසිකත්වය දරන සංයෝගී අස්ථිතීන් එකකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් පවතින සහ ඉහත (ii) වන උප වගන්තියේ දක්වා ඇති කොන්දේසි එකක් හෝ කීපයක් අදාළ වන, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (IV) වන උපඡේදයේ අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින් රටින් - රට වාර්තා ගොනු කිරීමට එවැනි සංයෝගී අස්ථිතීන් අතුරින් එක් සංයෝගී අස්ථිතියක් MNE කණ්ඩායම විසින්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් කිසියම් වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයක විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දිනට හෝ එදිනට පෙර රටින් - රට වාර්තා ගොනු කිරීමට නියම කළ යුතු අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ බදු කාර්යයන් සඳහා වාසිකයන් වන MNE කණ්ඩායම් හි සියලු සංයෝගී අස්ථිතීන්ගේ ගොනු කිරීමේ අවශ්‍යතා තෘප්තිමත් කිරීමේ අභිලාෂයෙන් යුතුව ගොනු කිරීම සිදුකරන බව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්තුමාට දැනුම් දිය යුතු ය.

(iv) මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (II) වන උපඡේදයේ (ii) වන අයිතමයේ විධිවිධාන එසේ තිබියදීත්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (II) වන උපඡේදයේ (ii) වන අයිතමයේ (ආ) උප අයිතමයේ දක්වා ඇති කොන්දේසි එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් අදාළ වන අවස්ථාවක දී මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දින හෝ එදිනට පෙර ප්‍රතිනිතිත මව් අස්ථිතියක් සිය බදු වාසිකත්ව බලාධිකාරී සීමාවේ බදු අධිකාරීත්වය සමග එවැනි පිස්කල් වර්ෂයක් සඳහා රටින් - රට වාර්තාවක් ගොනු කිරීම සම්බන්ධව, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (ii) වන උපඡේදයේ අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින් සංයෝගී අස්ථිතියක් වන MNE කණ්ඩායමක් යම් වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයකට රටින් - රට වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (II) වන උපඡේදයේ (ii) වන අයිතමයේ විස්තර කර ඇති අස්ථිතියක් විසින් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් වෙත රටින් - රට වාර්තාවක් ගොනු කිරීම අනවශ්‍ය වන අතර පහත කොන්දේසි සපුරා තිබිය යුතු ය.

(අ) ප්‍රතිනිතිත මව් අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්ව බලාධිකාරී සීමාවෙහි, මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (IV) වන උපඡේදයේ අවශ්‍යතා තහවුරු කරමින් රටින් - රට වාර්තාවක් සම්පූර්ණ කිරීමට අවශ්‍ය වීම ;

(ආ) ප්‍රතිනිතිත මව් අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්ව බලාධිකාරී සීමාවේ ශ්‍රී ලංකාව පාර්ශවයක් වන සුදුසුකම් ලත් නිසි බලධාරී ගිවිසුමක් බලාත්මක වන, (ඉ) ඡේදයේ (V) වන උපඡේදයේ විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති කාල සීමාවෙහි වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂය සඳහා රටින් - රට වාර්තාව ගොනු කිරීම ;

(ඇ) ක්‍රමාණුකූල අස්ථිතීන්ගේ පිළිබඳ ප්‍රතිනිතිත මව් අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්ව සීමාව විසින් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් නොදීම ;

(අූ) බදු කාර්යයන් සඳහා එහි බලාධිකාරී සීමාවේ වාසිකයෙකු වන ප්‍රතිනිගිත මව් අස්ථිතිය වන සංයෝගී අස්ථිතියක් විසින් මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (III) වන උපඡේදයේ (i) වන අයිතමය අනුව ප්‍රතිනිගිත මව් අස්ථිතියේ බදු වාසිකත්ව අධිකරණ සීමාවට දැනුම් දී තිබීම ; සහ

(ඉ) මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ (III) වන උප ඡේදයේ (ii) වන අයිතමයට අනුව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්තුමාට දැනුම් දීමක් කර තිබීම.

(III) දැනුම්දීම

(i) බදු කාර්යයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන MNE කණ්ඩායමක යම් සංයෝගී අස්ථිතියක් විසින් එවැනි MNE කණ්ඩායමක වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 ට ප්‍රථමව, එය ප්‍රධාන මව් අස්ථිතිය ද නැතහොත් ප්‍රතිනිගිත මව් අස්ථිතිය ද යන බව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට දැනුම් දිය යුතුය.

(ii) බදු කාර්යයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන MNE කණ්ඩායමක සංයෝගී අස්ථිතියක්, ප්‍රධාන මව් ආස්ථිතිය හෝ ප්‍රතිනිගිත මව් අස්ථිතිය නොවන අවස්ථාවන් හිදී, එවැනි MNE කණ්ඩායමක වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 ට ප්‍රථමව, වාර්තාකරණ අස්ථිතියේ අනන්‍යතාවය සහ බදු වාසිකත්වය දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් දිය යුතු ය.

(IV) රටින් - රට වාර්තාව

(i) මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදයේ කාර්යයන් සඳහා MNE කණ්ඩායමකට අදාළ වන රටින් - රට වාර්තාවක් යනු පහත සඳහන් කරුණු අඩංගු වන වාර්තාවකි :

(අ) MNE කණ්ඩායම ක්‍රියාත්මක වන සෑම බලාධිකාරී සීමාවකටම අදාළ වන ආදායම් ප්‍රමාණ, ආදායම් බදුවලට පෙර වූ ලාභය (පාඩුව), ගෙවූ ආදායම් බදු, උපචිත ආදායම් බදු, ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය, සමුච්චිත ඉපැයීම්, සේවකයින් ගණන සහ මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑ හැර ස්පර්ශීය වත්කම් යනාදී වූ සමස්ත තොරතුරු ;

(ආ) එවැනි සංයෝගී අස්ථිතියක බදු වාසිකත්ව බලාධිකාරී සීමාව සඳහන් කරමින් MNE කණ්ඩායමේ සෑම සංයෝගී අස්ථිතියකට අනන්‍යතාවය, බදු වාසිකත්වය එවැනි බලාධිකාරී සීමාවකින් වෙනස් වීම, එවැනි සංයෝගී අස්ථිතියක් සංවිධානය වී ඇති නීතීන් යටතේ බලාධිකාරී සීමාව සහ එවැනි සංයෝගී අස්ථිතියක ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම හෝ ක්‍රියාකාරකම්.

(ii) මෙම ගැසට් නිවේදනයේ III වන ඇමුණුමේ දක්වා ඇති සම්මත ආකෘතියේ අඩංගු නිර්වචන සහ උපදෙස් යොදා ගනිමින් ඒ හා සමාන ආකෘතියකින් රටින් - රට වාර්තා ගොනු කළ යුතු ය.

(v) ගොනු කිරීම සඳහා වූ කාලවකවානුව

මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදය මගින් නියම කරනු ලබන රටින් - රට වාර්තාව MNE කණ්ඩායමේ වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයේ අවසාන දිනට මාස 12 ක් ඉක්මවීමට පෙර ගොනු කළ යුතු ය.

(vi) රටින් - රට වාර්තාවල තොරතුරු ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සහ රහස්‍යභාවය

(i) MNE කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් විසින් උපයෝගී පැවැරුම් මිල නීතීන් සමග අනුගත නොවීමෙන් පැන නගින අවදානම් සහ සුදුසු පරිදි ආර්ථික හා සංඛ්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ ඇතුළුව, ශ්‍රී ලංකාව හා සම්බන්ධ ඉහළ මට්ටමේ පැවැරුම් මිල අවදානම්, පාදම ක්ෂීරණය සහ ලාභ මාරුවීමේ අවදානම් යනාදි කාර්යයන් සඳහා පැවැරුම් මිල නිලධාරීන් විසින් රටින් - රට වාර්තා යොදා ගත යුතු ය. පැවැරුම් මිල නිලධාරීන් විසින් සිදුකරන පැවැරුම් මිල ගැලපීම් සඳහා රටින් - රට වාර්තා පදනම් නොවේ.

(ii) රටින් - රට වාර්තාවේ අඩංගු තොරතුරු පිළිබඳ රහස්‍යභාවය අවම වශයෙන් ද්විත්ව බදුකරණ ගිවිසුමක් හෝ මෙම පනත යටතේ එළඹුණු අන්‍යෝන්‍ය පරිපාලන සහාය ගිවිසුමක් යටතේ වන විධිවිධාන මගින් සපයනු ලබන එවැනි තොරතුරු හා සමාන මට්ටමින් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් විසින් සුරැකිය යුතු ය.

(vi) බලාත්මක වන දිනය

මෙම නියෝගයේ (ඉ) ඡේදය බලාත්මක වන්නේ MNE කණ්ඩායම් හි 2019 අප්‍රේල් 01 වන දින හෝ ඉන්පසුව ආරම්භ වන වාර්තාකරණ පිස්කල් වර්ෂයන් සඳහාය.

(ඊ) දණ්ඩන විධිවිධාන

යම් පුද්ගලයෙකු ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් සමග කිසියම් පාලිත ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධව 76 සහ / හෝ 77 වගන්තීන්ගේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා නොකරන්නේ නම් එවැනි පුද්ගලයෙකු හට පහත සඳහන් දණ්ඩනයන් පැනවීමට දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට හැකිය.

(i) පැවැරුම් මිල ලියකියවිලි සකස් නොකිරීම හා නඩත්තු නොකිරීම මත වූ දණ්ඩනය -

6 වන නියෝගයේ සඳහන් පැවැරුම් මිල ලියකියවිලි සකස් නොකිරීම හා නඩත්තු නොකිරීම, දේශීය ආදායම් පනතේ 184 වන වගන්තියේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දණ්ඩන විධිවිධානයන්ට යටත් කිරීමට තුඩු දෙන්නකි.

(ii) ඉල්ලා ඇති ලියකියවිලි භාර නොදීම මත පැනවෙන දණ්ඩනය

අවශ්‍ය ලියකියවිලි භාර නොදීම, ඉහත කී පනතේ 184 වන වගන්තියේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දණ්ඩනයන් පැනවීමට තුඩුදේ.

(iii) අවශ්‍ය කරන යම් තොරතුරු අනාවරණය නොකිරීම මත පැනවෙන දණ්ඩනය,

අවශ්‍ය කරන යම් තොරතුරු අනාවරණය නොකිරීම ඉහත කී පනතේ 184 වන වගන්තියේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දණ්ඩනයන් පැනවීමට තුඩුදේ.

(iv) නියමිත දිනට හෝ එදිනට පෙර 6 වන නියෝගයේ නියම කර තිබෙන ලියකියවිලි භාර නොදීම මත පැනවෙන දණ්ඩනය -

නියමිත දිනට හෝ එදිනට පෙර 6 වන නියෝගයේ නියම කර තිබෙන ලියකියවිලි භාර නොදීම, ඉහත කී පනතේ 184 වන වගන්තියේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දණ්ඩනයන් පැනවීමට තුඩුදේ.

(v) තොරතුරු වසන් කිරීම හෝ වැරදි තොරතුරු සැපයීම මත පැනවෙන දණ්ඩනය -

තම ආදායමට අදාළ තොරතුරු වසන් කිරීම හෝ එවැනි ආදායමක් සම්බන්ධව වැරදි තොරතුරු සැපයීම, ඉහත කී පනතේ 184 වන වගන්තියේ විශේෂයෙන් දක්වා ඇති දණ්ඩනයන් පැනවීමට තුඩුදේ.

(vi) 184 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති දණ්ඩනයන්ට අමතරව 185 වන වගන්තියේ දණ්ඩනයන් සහ XVIII වන පරිච්ඡේදයේ අපරාධ පරිපාටිය පැවැරුම් මිල සඳහා අදාළ වේ.

7. ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් (APA) - පැවැරුම් මිල ගැටලු විසඳීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික පරිපාලන, බලාධිකාරී සහ ගිවිසුම් යාන්ත්‍රණයන් යොදා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන පාලිත ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවල නිරතවන යම් පුද්ගලයෙකු හට දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්තුමා සමග ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමකට එළඹිය හැක. ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් සමග විශේෂ ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවලට ප්‍රථම (එනම් ගිවිසුම මගින් අවරණය කර ඇති පාලිත ගනුදෙනු) ස්ථිර කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා එම ගනුදෙනු අරඹයා අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට යෝග්‍ය නිර්ණායක (උදා : ක්‍රමවේද, එයට යෝග්‍ය ගැලපුම් සහ අනාගත සිද්ධීන් සඳහා ඉතා වැදගත් උපකල්පන), ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් මගින් නිර්ණය කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාපනයන් පහත පරිදි කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක

(i) ඒකපාර්ශවීය ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් : ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන්හි වෙනත් බදු පරිපාලනයන්ගේ ඇති ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් බදු බැඳීම්වලට බලපෑමක් ඇති වුවත් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල් සහ බදු ගෙවන්නා විසින් අනෙකුත් බදු පරිපාලනයන්හි සහභාගිත්වයක් නොමැතිව ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් අතර යම් විශේෂිත ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් යම් සංස්ථාපනයක් ස්ථාපිත කිරීමයි.

(ii) ද්විපාර්ශවීය/බහුපාර්ශවීය ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් : වෙනස් වූ බදු පරිපාලනයට අයත් බදු අධිකාරීන් දෙකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක්, ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයන් අතර යම් විශේෂිත ගනුදෙනුවකට අදාළව එකඟතාවකට පැමිණීමයි. ද්විපාර්ශවික හෝ බහු පාර්ශවික ප්‍රවේශය සියළු බදු පරිපාලනයන්ට සහ බදු ගෙවන්නන්ට සාධාරණ වූ මෙන්ම බදු ගෙවන්නාට වඩාත් නිශ්චිතභාවයක් ලබාදෙන බවට සලකනු ලබයි.

(ආ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසායයක් සමග ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වූ අසම්බන්ධිත මිල සම්බන්ධයෙන් බදු ගෙවන්නා සහ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා හට ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමකට එළඹිය හැක.

(ඇ) ඒකාපාර්ශවීය පදනම මත හෝ ගනුදෙනුවට එළඹීමට නියමිත ආශ්‍රිත ව්‍යවසායෙහි වාසිකත්ව රටෙහි, එනම් එම වාසිකත්ව රට ශ්‍රී ලංකාව සමග ද්විත්ව බදුකරන ගිවිසුමකට එළඹ සිටින රටක් වීම හා එම රටෙහි නිසි බලධරයා සමග උපදේශනය හරහා දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් හට ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමකට එළඹිය හැක.

(ඈ) ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමේ දක්වා ඇති නියමයන් සහ කොන්දේසීන්ට සම්පූර්ණයෙන්ම එකඟ වූ දේශීය ආදායම් පනතේ 76 වන වගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කිසිදු ගැලපුමක් නොකරනු ලබන ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමේ විෂය පථය තුළට වැටෙන ගනුදෙනුවක් සඳහා දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා බදු ගෙවන්නෙකු සමග ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමකට එළඹීමයි.

(ඉ) ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් තක්සේරු වර්ෂ හතරකට නොවැඩි වලංගුතාවයකින් යුතුය. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ ඇගයීමට සහ අනුමැතියට යටත්ව බදු ගෙවන්නෙකු විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගෙන් ගිවිසුමක් සඳහා සංශෝධනයන් හෝ අවලංගු කිරීම් ඉල්ලා සිටිය හැක. ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වියයුතු ආකාරය පිළිබඳව, පහත සඳහන් දෑ විශේෂයෙන් අඩංගු ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් උපදෙස් මාලාවක් නිකුත් කරමින්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් විශේෂයෙන් දක්වා සිටිනු ඇත :

- (අඅ) ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් සඳහා කාලීන සීමාව ;
- (ආආ) ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් සඳහා කාලසීමාව
- (ඇඈ) ගිවිසුම් සඳහා පරිපාටිය සහ ක්‍රියාවලිය
- (ඈඈ) නිම කළ ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් සඳහා වාර්ෂික අනුකූලතා පරිපාටීන්
- (ඉඉ) ප්‍රගමන මිල ගිවිසුමක් අහෝසි කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම සඳහා වන කොන්දේසි සහ පරිපාටීන්
- (ඊඊ) අනෙකුත් අවැසි අවශ්‍යතා

8. ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් - දේශීය ආදායම් පනතේ 76 සහ 77 වගන්තීන්ගේ සහ මෙම නියෝගයන්හි කාර්යයන් සඳහා තක්සේරු වර්ෂයේ ඕනෑම අවස්ථාවක පහත සඳහන් කොන්දේසි සපුරන්නේ නම්, එම ව්‍යවසායන් ද්විත්වය, ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් ලෙස සැලකිය යුතුය.

- (අ) අනෙක් ව්‍යවසායේ බහුතර ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය හෝ කොටස් යම් පුද්ගලයෙකු හෝ ව්‍යවසායක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම ;
- (ආ) එවැනි එක් එක් ව්‍යවසායන්ගේ සියයට පනහකට නොඅඩු ඡන්දය පාවිච්චි කිරීමේ බලය සහිත කොටස් යම් පුද්ගලයෙකු හෝ ව්‍යවසායක් විසින් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම ;
- (ඇ) මෙම නියෝගයේ කිසිදු අයිතමයක් යටතේ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් ලෙස නොසැලකෙන බැංකුවක් විසින් දී නොමැති, එක් ව්‍යවසායක් විසින් අනෙක් ව්‍යවසායට ලබා දී ඇති ණය ප්‍රමාණය, එකී ණය ලබාගත් ව්‍යවසායේ මුළු වත්කම්වල පොත්වල සඳහන් වටිනාකමින් සියයට පනස් එකකට නොඅඩුවීම ;
- (ඈ) මෙම නියෝගයේ කිසිදු අයිතමයක් යටතේ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් ලෙස නොසැලකෙන බැංකුවක් විසින් දී නොමැති, එක් ව්‍යවසායක් විසින් අනෙක් ව්‍යවසායට ලබාදී ඇති ණය සහ ස්කන්ධ ප්‍රමාණය, එකී ණය ලබාගත් ව්‍යවසායේ මුළු වත්කම්වල පොත්වල සඳහන් වටිනාකමින් සියයට පනස් එකකට නොඅඩුවීම ;
- (ඉ) එක් ව්‍යවසායක සමස්ත ණය ගැනීම්වලින් සියයට විසිපහකට නොඅඩු ප්‍රමාණයට අනෙක් ව්‍යවසාය ඇප සහතික වීම ;
- (ඊ) එක් ව්‍යවසායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් පත් කිරීම ;
- (උ) ව්‍යවසායන් දෙකෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලන මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකම තැනැත්තෙකු හෝ තැනැත්තන් විසින් පත් කරනු ලැබීම ;
- (ඌ) විකිණීම සඳහා මිලදී ගැනීම් හෝ එක් ව්‍යවසායක් විසින් යම් භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අමුද්‍රව්‍ය, අර්ධව නිම කළ භාණ්ඩ හෝ පරිභෝජක භාණ්ඩවලින් සියයට අනුවකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් හෝ අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සපයන අවස්ථාවක සහ සැපයුම් මිල සහ සැපයීමට අදාළ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් බලපෑමක් කරන අවස්ථාවක ;
- (එ) එක් ව්‍යවසායක් විසින් නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කරන භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය වෙනත් ව්‍යවසායකට හෝ ව්‍යවසාය විසින් විශේෂයෙන් දක්වා ඇති පුද්ගලයින්ට විකිණීම/පැවරීම සහ එවැනි ව්‍යවසායක් විසින් මිල හෝ එයට සම්බන්ධ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා බලපෑම් කිරීම හෝ මෙහි ප්‍රතිලෝමය වන අවස්ථාවකදී.

- (ඒ) එක් ව්‍යවසායක් තනි පුද්ගලයෙක් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් සාමූහිකව ද අනෙක් ව්‍යාපාරය එවැනි තනි පුද්ගලයෙකු හෝ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයින් විසින් සාමූහිකව හෝ එවැනි තනි පුද්ගලයෙකුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයන් විසින් සාමූහිකව පාලනය කරනු ලබන අවස්ථාවක :
- (ඔ) එක් ව්‍යවසායක්, ව්‍යාපාර ආයතනයක්, පුද්ගල සංගමයක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වන අවස්ථාවක අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් එකී ව්‍යාපාර ආයතනයේ පුද්ගල සංගමයේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සියයට දහයට නොඅඩු කොටසක් හිමිකම් දැරීම : හෝ
- (ඔ) යම් ආයතනයක් විසින් පාලිත ගනුදෙනුවක් සිදු කර ඇති අවස්ථාවකදී සහ 76 හෝ 77 වන වගන්තියේ ප්‍රකාර කළමනාකරණ, පාලන හෝ ප්‍රවර්ධනයට සෘජුව සහභාගී නොවී ඇති නිදහස් ආයතනයක් සිදු කළ හැකි හෝ පැනවිය හැකි ගනුදෙනු සමග එය වෙනස් වන අවස්ථාවකදී, නමුත් වෙනත් යම් නිදහස් පුද්ගලයෙක්ගෙන් නොලැබෙන එවැනි විභව වාසියක් එම ආයතනයට ලබා දේ නම් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් ලෙස සලකයි :

9. දේශීය ගනුදෙනු සඳහා වන අනුරූපී ගැලපුම - පනතේ 77 වගන්තියේ ප්‍රකාරව දේශීය ගනුදෙනුවක් සම්බන්ධයෙන් බදු ගෙවන්නෙකුගේ බදු ගෙවිය යුතු ආදායමට ගැලපුමක් සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවකදී, එම ගනුදෙනුවට අදාළව අනෙක් පාර්ශවයේ බදු ගෙවිය යුතු ආදායමට බදු ගැලපුමක් සිදු නොකළ යුතු ය.

බදු අඩු කරනු ලැබ ඇති (හෝ අය කරනු ලැබිය හැකි වූ) වෙනත් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායකට ගෙවන ලද, ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක මුළු ආදායම, 77 වන වගන්තියෙහි වඩිවිධාන යටතේ තීරණය කරනු ලබන අසම්බන්ධිත මිල මත ගණනය කර ඇති අවස්ථාවක ප්‍රථමයෙන් සඳහන් කරන ලද ව්‍යවසාය සම්බන්ධයෙන් අසම්බන්ධිත මිල හෝ නිර්ණය කිරීමේ හේතුව නිසා, අනෙකුත් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ ආදායම ප්‍රතිගණනය නොකෙරේ.

10. ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවලදී ද්විත්ව බදුකරණය වැලැක්වීම සඳහා වන අනුරූපී ගැලපුම්

- (1) එනම්, මෙවන් අවස්ථාවකදී
  - (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන බදු ගෙවන්නෙකු සහ ශ්‍රී ලංකාව හැර වෙනත් රටක බදු පරිපාලනයක් විසින් සකසන ලද හෝ යෝජනා කරන ලද ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් අතර සිදුවන ගනුදෙනුවන්හි කොන්දේසි සඳහා වන ගැලපුමක්, සහ
  - (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ දූතමත් බදු අය වෙන, ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන බදු ගෙවන්නෙකු මත අනෙක් රජයේ බදුකරණයට ලක්වන ආදායම් ප්‍රමාණය මෙම ගැලපුමේ එලයක් වීම : සහ
  - (ඇ) ගැලපුම සකසන හෝ යෝජනා කරන රාජ්‍යය ද්විත්ව බදුකරණයෙහි ආර්ථික සහන ලබාදීමේ අරමුණින් යුතුව ශ්‍රී ලංකාව සමග ද්විත්ව බදුකරණ වැලැක්වීමේ ගිවිසුමක් පවතින රටක් වීම,

යන අවස්ථාවන්හි දී එවැනි ගිවිසුම්වල විධිවිධාන වලට යටත්ව සහ පහත ඡේදයන්ට යටත්ව ගැලපුම් සිදුකළ යුතු ය.
- (2) දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසිකයෙකු වන බදු ගෙවන්නෙකු විසින් සිදුකරන ලද ඉල්ලීමක් අරඹන අවශ්‍ය වන පරිදි අනෙක් රාජ්‍යයෙහි නිසි බලධරයා සමග උපදේශනයෙන්, 76 වන වගන්තිය යටතේ අසම්බන්ධිත මූලධර්මය සමග එම ගැලපුමෙහි හි සංගතභාවය පරීක්ෂා කළ යුතු ය.
- (3) බදු ගෙවන්නාගේ සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ බදු අය කළහැකි ආදායමේ එකම ලාභයක් ඇතුළත් කිරීමෙන් ඇති වියහැකි ආර්ථික ද්විත්ව බදුකරණය වැලැක්වීමට, අනෙක් රාජ්‍යය විසින් යෝජනා කරන ලද හෝ සකසන ලද ගැලපුම් අසම්බන්ධිත මූලධර්මය සමග මූලධර්මය වශයෙන් සහ ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් සංගත වන්නේ නම්, එම ලාභ මත එකී පුද්ගලයාට අයවන බදු ප්‍රමාණයට අනුරූප ගැලපුමක් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සැකසිය යුතු ය.
- (4) 10 වන නියෝගය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීමක අසම්බන්ධිත මූලධර්මය සමග අනෙක් රාජ්‍යයේ බදු පරිපාලනය විසින් සකසන ලද ගැලපුමෙහි සංගතභාවය පරීක්ෂා කිරීමට දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ඉඩ සැලසෙන පරිදි පහත කරුණු ද අඩංගු කරමින් අවශ්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් කළ යුතු ය.
  - (අ) නම, ලියාපදිංචි ලිපිනය සහ අදාළ වන පරිදි, ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය(න්) ගේ වෙළඳ නාමය(න්) ;
  - (ආ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය(න්) ගේ බදු වාසිකත්වය සම්බන්ධව සාක්ෂි ;
  - (ඇ) ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය(න්) සමග අනුරූප ගැලපුම් ඇති වූ වර්ෂය(න්) ;
  - (ඈ) අනෙක් රාජ්‍යයේ බදු පරිපාලනය විසින් ඉල්ලුම් කර ඇති අනුරූප ගැලපුම් ප්‍රමාණය සහ සකසන ලද ගැලපුම් ප්‍රමාණය.
  - (ඉ) අනෙක් රාජ්‍යයේ බදු පරිපාලනය විසින් සකසන ලද ගැලපුම්වල සාක්ෂි සහ විශ්වාසය තබා ඇති සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණය හා යොදාගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමය ඇතුළු ගැලපුම් සඳහා වන පදනම ;

- (ඊ) අනෙක් රාජ්‍යයෙහි බදු පරිපාලනය විසින් සකසන ලද ගැලපුම්හි අඩුවීම් හෝ ප්‍රතිවර්තනය වීම් ප්‍රතිඵලයන් වන, ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අනෙක් රාජ්‍යයෙහි දේශීය නීති යටතේ තවදුරටත් උපයෝජනයන් සිදු නොකරන සහ තවදුරටත් අනුගමනය කිරීමට නොහැකි බව තහවුරු කිරීම ;
  - (උ) අසම්බන්ධිත මූලධර්මය සමග ගැලපුම්වල සංගතභාවය පරීක්ෂා කිරීමට අදාළ වන වෙනත් තොරතුරු.
- (5) ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ කාලසීමාවක් තුළ ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, අදාළ වන බදු ගිවිසුමක් යටතේ අන්‍යෝන්‍ය ගිවිසුම් පරිපාටියක් අනුගමනය කරමින් එම ඉල්ලීම විසඳිය යුතු ය.

ඇමුණුම I - දේශීය ගොනුව

පැවරුම් මිල ප්‍රලේඛනය - දේශීය ගොනුව

පහත සඳහන් තොරතුරු දේශීය ගොනුවක ඇතුළත් කළ යුතු ය :

අ කොටස - දේශීය අස්ථිතිය

- * දේශීය අස්ථිතියේ හිමිකාරිත්වය ව්‍යුහය සමග කොටස් පිළිබඳ තොරතුරු හෝ අනෙකුත් ව්‍යවසායන් විසින් එහි හිමිකාරිත්වය දරන අනෙක් කොටස් යනාදී දෑ පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළත් විය යුතු ය.
- * දේශීය අස්ථිතියේ කළමනාකරණ ව්‍යුහය පිළිබඳ විස්තරයක්, දේශීය සංවිධාන වගුවක් සහ දේශීය කළමනාකරණ වාර්තා කවුරු වෙතද යන වග හා එම පුද්ගලයා සිය ප්‍රධාන කාර්යාල පවත්වාගෙන යනු ලබන රටවල් පිළිබඳ විස්තරයක් තිබිය යුතු ය.
- * දේශීය අස්ථිතිය වර්තමානයේ හෝ ආසන්නතම පසුගිය වර්ෂයේ අස්පර්ශීය පැවැරුමකට සම්බන්ධ වී හෝ එමගින් බලපෑමකට ලක්වී ඇත්නම් ඒ පිළිබඳ සටහනක් සහ දේශීය අස්ථිතියක් වෙත බලපෑම් සිදුකරන එවැනි ගනුදෙනුවන්හි පැතිකඩයන්ගේ පැහැදිලි කිරීමක් ඇතුළු දේශීය අස්ථිතිය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාරය හෝ ව්‍යාපාර උපක්‍රමය පිළිබඳ විස්තරාත්මක විස්තරයක්.
- * තක්සේරු වර්ෂය තුළ සිදුවූ වැදගත් ව්‍යාපාරික ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ ගනුදෙනු, අත්කර ගැනීම් සහ නිරායෝජනයන් පිළිබඳ විස්තරයක්.
- * එළඹුණු පාලිත ගනුදෙනුවක් මත දරා ගැනීමක් වන සමස්ත ව්‍යාපාරයට සහ සෑම අංශයකටම හෝ නිෂ්පාදනයකට වෙත වෙනම, දේශීය අස්ථිතිය විසින් සකසන ලද ආර්ථික සහ වෙළඳපල විශ්ලේෂණ, පුරෝකථනයන්, අයවැය හෝ අනෙක් ඕනෑම මූල්‍ය ඇස්තමේන්තු ඇතුළත් ලේඛනයක්,
- * ප්‍රධාන තරඟකරුවන්.

ආ කොටස - පාලිත ගනුදෙනු

අස්ථිතිය සම්බන්ධ වූ සෑම ප්‍රධාන කාණ්ඩයකටම පාලිත ගනුදෙනුවන් පහත සඳහන් තොරතුරු සමග සැපයිය යුතු ය.

- * ප්‍රධාන පාලිත ගනුදෙනුවක් (උදා : නිෂ්පාදන සේවාවන් ප්‍රසම්පාදනය, භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම, සේවා සැපයීම, ණය, මූල්‍ය සහ කාර්යසාධන ඇප, අස්පර්ශීය බලපත්‍ර, ...) සහ එවැනි ගනුදෙනුවක් සිදුකරන සර්දර්භයන් පිළිබඳ විස්තර.
- * දේශීය අස්ථිතිය සම්බන්ධයෙන් සෑම පාලිත ගනුදෙනු කාණ්ඩයකම (එනම් නිෂ්පාදන සඳහා ගෙවීම් සහ ලැබීම්, සේවා, රාජ්‍ය භාග, පොළීය, ...) සහ විදේශ් ගෙවන්නාගේ හෝ ප්‍රතිග්‍රාහකයාගේ බදු අධිකරණ සීමාව විසින් විනාශ කරන ලද ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනුවන්හිදී අභ්‍යන්තර කණ්ඩායම් ගෙවීම් සහ ලැබීම් ප්‍රමාණය.
- * සෑම කාණ්ඩයකම පාලිත ගනුදෙනුවක්ම සම්බන්ධ වී ඇති ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්ගේ අන්‍යන්‍යතාවය සමග ඔවුන් අතර ඇති සම්බන්ධතාවය.
- * දේශීය අස්ථිතිය විසින් නිම කළ සියළුම වැදගත් ඇතුරු සමාගම් ගිවිසුම්වල පිටපත්.
- * පෙර වර්ෂවලට සංසන්දනාත්මක වූ යම් වෙනස්වීම් ද ඇතුළු පාලිත ගනුදෙනුවන්හි සෑම ලිඛිත කණ්ඩායමකට අදාළ බදු ගෙවන්නාගේ සහ අදාළ ව්‍යවසායේ සවිස්තරාත්මක සංසන්දනයක් සහ කාන්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයක්.
- * අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට ප්‍රබල ලෙස බලපෑම් එල්ල කළ උපකල්පනයන්, ප්‍රතිපත්ති සහ මිල කතිකාවන් පවතිනම් එම කරුණු.

- * යම් ගනුදෙනු කාණ්ඩයක් සඳහා වඩාත්ම සුදුසු පැවරුම් මිල ක්‍රමය දැක්වීම සහ එය තෝරා ගැනීමට තුඩුදුන් හේතු.
- * අදාළ වන්නේ නම් කුමන ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය පරීක්ෂණයට භාජනය වන (Tested) ව්‍යවසාය ලෙස තෝරා ගෙන තිබේ දැයි යන්න දැක්වීම සහ එම තෝරා ගැනීමට තුඩුදුන් හේතූන්.
- * පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය යොදා ගැනීමේදී සිදු කරන ලද වැදගත් උපකල්පනයන්හි සාරාංශයක්.
- * අදාළ වන්නේ නම් බහු වාර්ෂික විශ්ලේෂණයක් සිදු කිරීම සඳහා වූ හේතූන් පිළිබඳ විස්තරයක්.
- * තෝරාගත් සංසන්දනාත්මක පාලනය කළ නොහැකි ගනුදෙනුවක් (අභ්‍යන්තර හෝ බාහිර) ඇත්නම් ඒ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සහ විස්තරයක්, සංසන්දනාත්මක සෙවුම් ක්‍රමවේදය හා එවැනි තොරතුරුවලට මූලාශ්‍රය ඇතුළු පැවරුම් මිල විශ්ලේෂණ මත රඳා පැවතුනු ස්වාධීන ආශ්‍රිතයන් සඳහා අදාළ මූල්‍යමය දර්ශක මත තොරතුරු.
- * සිදුකළ යම් සංසන්දනාත්මක ගැලපුම් පිළිබඳ විස්තරයක් සහ එම ගැලපුම් සිදු කළේ පරීක්ෂණයට භාජනය වන (Tested) ආශ්‍රිතයේ ප්‍රතිඵලයන් සඳහා ද සංසන්දනාත්මක පාලනය කළ නොහැකි ගනුදෙනු සඳහා ද නොඑසේ නම් එම දෙවර්ගය සඳහාම ද යන වග සඳහන් කිරීම.
- * තෝරා ගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමය යොදා ගැනීම මත පදනම් කර ගනිමින් නිම කළ අදාළ ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් මිල නිමානය කිරීමට අසම්බන්ධිත පදනම යොදා ගැනීමට තුඩු දුන් හේතු සම්බන්ධ විස්තරයක්.
- * පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය යොදා ගැනීමට භාවිත කළ මූල්‍ය තොරතුරු පිළිබඳ සාරාංශයක්.
- * දේශීය බදු බලාධිකාරී සීමාව පාර්ශවයක් නොවන සහ ඉහත විස්තර කළ පාලිත ගනුදෙනුවන් හා සම්බන්ධ දැනට පවතින ඒක පාර්ශවීය හා ද්විපාර්ශවික/බහුපාර්ශවික ප්‍රගමන මිල ගිවිසුම් සහ අනෙකුත් බදු රීති නියමයන් හි පිටපතක්.
- * අසම්බන්ධිත මිල තීරණය කිරීමට අදාළ වන ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු හෝ දත්ත ඇතුළු අනෙකුත් තොරතුරු දත්ත හෝ ලියකියවිලි.

ඇ කොටස - මූල්‍යමය තොරතුරු සහ ආධාරක ලියකියවිලි

- * දේශීය අස්ථිතියේ පිසකල් වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික මූල්‍ය ගිණුම් සලකා බැලේ. විගණන ප්‍රකාශන පවතින්නේ නම් ඒවා සැපයියයුතු අතර එසේ නොමැති නම් විගණනය සිදුනොකළ ප්‍රකාශයන් හෝ සැපයිය යුතු ය.
- * පැවරුම් මිල ක්‍රමයට මූල්‍යමය දත්ත යොදාගත් ආකාරය පෙන්නුම් කෙරෙන තොරතුරු සහ උපලේඛන වෙන්කිරීම් වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට ඇමිණිය යුතු ය.
- * විශ්ලේෂණයට සහ දත්ත ලබාගත් මූලාශ්‍රයන් සඳහා යොදාගත් සංසන්දනයන්ට අදාළ කරගත් මූල්‍යමය දත්තවල උපලේඛණ සාරාංශයක්.
- * මෙම සිද්ධියට අදාළව ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ වාසික රාජ්‍යයේ ආණ්ඩුව විසින් හෝ වෙනත් රටක් විසින් පළකළ, නිල ප්‍රකාශයන්, වාර්තා, අධ්‍යයනයන් සහ දත්ත පාදමයන්.
- * දේශීය හෝ ජාත්‍යන්තර ප්‍රසිද්ධියට පත් ආයතනයන් විසින් සිදුකළ වෙළඳපළ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන්ගේ වාර්තා, තාක්ෂණික පළකිරීම් සහ දත්ත පාදමයන්.
- * තොග වෙළඳපළ සහ පොදු වෙළඳපළ මිල ගණන් ඇතුළු මිල ප්‍රකාශයන්.
- * බදු ගෙවන්නා සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර කතිකා කළ කොන්දේසි පිළිබඳ ලිපි හෝ වෙනත් අදාළ ලියකියවිලි.
- * අනුගමනය කළ ගිණුම් පරිචයන් යටතේ විධිධාකාර ගනුදෙනුවන් සම්බන්ධව සාමාන්‍යයෙන් නිකුත් කළ ලියකියවිලි.

ඇමුණුම II - ප්‍රධාන ගොනුව

පැවරුම් මිල ලියකියවිලි ප්‍රධාන ගොනුව

ප්‍රධාන ගොනුවේ පහත සඳහන් තොරතුරු ඇතුළත් කළ යුතු ය.

අ කොටස - සංවිධාන ව්‍යුහය

- * MNE හි නීතිමය සහ හිමිකාරීත්ව ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරී අස්ථිතීන්ගේ භූගෝලීය ස්ථානයන් විදහා දක්වන වගුව.

ආ කොටස - MNE හි ව්‍යාපාරයන් පිළිබඳ විස්තර

- * MNE හි ව්‍යාපාරයන්ගේ සාමාන්‍ය ලිඛිත විස්තරයෙහි පහත සඳහන් දෑ අඩංගු විය යුතු ය :
  - ව්‍යාපාර ලාභයෙහි වැදගත් මෙහෙයවන්නන් ;
  - කණ්ඩායමේ විශාලතම නිෂ්පාදන පහ සහ / හෝ සපයන සේවාවන් සඳහා පිරිවැටුම එකතුව කණ්ඩායමේ පිරිවැටුමෙන් සියයට 5 ට වැඩි ප්‍රමාණයෙන් වන අනිකුත් නිෂ්පාදන සහ/හෝ සේවා සම්බන්ධයෙන් සැපයුම් දාමයේ විස්තරයක් ;
  - පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සේවා හැර සේවා පිරිවැය වෙන් කිරීමට සහ අභ්‍යන්තර කණ්ඩායම් සේවා සඳහා ගෙවිය යුතු මිල තීරණය කිරීමට වැදගත් වන සේවාවන් සහ පැවරුම් මිල ප්‍රතිපත්ති සැපයීමට ප්‍රමුඛ ස්ථානයන් හි පවතින ධාරිතාවන් පිළිබඳ විස්තරයක් ඇතුළු MNE කණ්ඩායම් සාමාජිකයන් අතර වැදගත් සේවා සැකසුම් පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සහ කෙටි විස්තරයක් ;
  - ඉහත දෙවන කරුණ හා සැබැඳෙන කණ්ඩායමේ නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් සඳහා පවතින ප්‍රධාන භූගෝලීය වෙළඳපලවල් පිළිබඳ විස්තරයක් ;
  - කණ්ඩායම තුළ ස්වාධීන අස්ථිතීන් විසින් අගය නිර්මාණය සඳහා දක්වන ප්‍රමුඛතම දායකත්වය විස්තර කෙරෙන කෙටි ලිඛිත කාන්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයක්, එනම් සිදුකළ කාන්‍යයන් උපලක්පනය කළ වැදගත් අවදානම් සහ යොදාගත් වැදගත් වත්කම් ;
  - පිස්කල් වර්ෂය තුළ සිදු වූ වැදගත් ව්‍යාපාරික ප්‍රති ව්‍යුහගත කරුණ ගනුදෙනු, අත්පත්කර ගැනීම් සහ නියෝජනයන් පිළිබඳ විස්තරයක් ;

ඇ කොටස - MNE වන අස්පර්ශයන්

- * පර්යේෂණ හා සංවර්ධන පහසුකම්වල ප්‍රමුඛ ස්ථානය සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කළමනාකරණ ස්ථානය ඇතුළු සංවර්ධනය සඳහා වූ MNE හි සමස්ත ක්‍රමෝපාය, අස්පර්ශයන්ගේ හිමිකාරීත්වය සහ උපයෝජනය ;
- * පැවරුම් මිල කාර්යයන් සඳහා වැදගත් වන සහ නීතිමය වශයෙන් අස්ථිතීන් හිමි MNE කණ්ඩායම්වල අස්පර්ශයන් හෝ අස්පර්ශීය කණ්ඩායම් පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් ;
- * පිරිවැය සහභාගීත්ව සැකසුම්, ප්‍රමුඛ පර්යේෂක සේවා ගිවිසුම් සහ බලපත්‍ර ගිවිසුම් ඇතුළු හඳුනාගත් ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර අස්පර්ශයන් හා සම්බන්ධ වැදගත් ගිවිසුම්වල ලැයිස්තුවක් ;
- * කණ්ඩායමේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහ අස්පර්ශයන් සම්බන්ධව පැවරුම් මිල ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සාමාන්‍ය විස්තරයක් ;
- * අස්ථිතීන්, රාජ්‍යයන් සහ නිමග්න වූ වන්දි ඇතුළු සලකනු ලබන පිස්කල් වර්ෂය තුළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් අතර අස්පර්ශයන් හි ඇති වූ ඕනෑම වැදගත් කොටස් පැවරුම් පිළිබඳ සාමාන්‍ය විස්තරයක් ;

ඈ කොටස - MNE හි අන්තර් සමාගම් මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්

- * අසම්බන්ධ ණය දෙන්නන් සමග වූ වැදගත් මූල්‍යමය සැකසුම් ඇතුළුව කණ්ඩායම මූල්‍යයනය කරන්නේ කෙසේදැයි යන ආකාරය පිළිබඳ සාමාන්‍ය විස්තරයක් ;
- * අස්ථිතිය සංවිධානය වී ඇති නීතින් යටතේ වන රාජ්‍යය සහ එවැනි අස්ථිතීන්ගේ එලදායී කළමනාකරණ ස්ථානය ඇතුළු, කණ්ඩායම සඳහා මධ්‍යම මූල්‍ය කාන්‍යයක් සපයන, MNE කණ්ඩායමෙහි යම් සාමාජිකයින්ගේ අනන්‍යතාවය ;

ආ කොටස. ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග ගනුදෙනු -

I තීරය		II තීරය		III තීරය		IV තීරය	
ගනුදෙනුව		ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය		පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය		අසම්බන්ධිත මිල	
ගනුදෙනු කාණ්ඩය		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ නම		පැවරුම් මිල ක්‍රමය		සංසන්දනාත්මක මිල/තීරය	
ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය (ලංකා රුපියල් වලින්)		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ බදු ගෙවන්නා හඳුනාගැනීමේ අංකය		ලාභ මට්ටම් දර්ශකය		අසම්බන්ධිත පරාසය - උපරිම	
ණය සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රමාණය		වාසිකත්ව රට		මිල/ලාභය තීරය/අනුප්‍රමාණය		අසම්බන්ධිත පරාසය - මධ්‍යම	
ණය සඳහා අවසන් ශේෂය		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්ගේ නිර්ණායක		පරීක්ෂණයට භාජනය වන ව්‍යවසායන්		අසම්බන්ධිත පරාසය - අවම	

ඇමුණුම V

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතිය සඳහා කේතයන්

ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග ගනුදෙනු කාණ්ඩයන්

(අ) ආදායම් ගනුදෙනු

ගනුදෙනු කේත අංකය	විස්තරය
01	ඉදිරිපත් කළ ඉන්වෙන්ට්‍රියේ විකුණුම්
02	ඉදිරිපත් නොකළ ඉන්වෙන්ට්‍රියේ විකුණුම්
03	ආධාරක සේවා ඉදිරිපත් කිරීම
04	පරිපාලන සේවා
05	තාක්ෂණික සහාය
06	තාක්ෂණික සේවා
07	වෙනත් සේවා
08	ගාස්තු
09	කොමිස්
10	ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
11	රක්ෂණය හා ප්‍රතිරක්ෂණය
12	මූල්‍ය සාධන පත්‍ර
13	ණය මත පොලී
14	කල්බදු
15	වෙනත් මූල්‍යමය සේවාවන්
16	ඇපයන්
17	ආයෝජන වත්කම් ලෙස කොටස් සහ පොලී විකුණුම්
18	වෙනත් සමාගමක් සන්තක ආයෝජන පැවරුම්
19	ක්ෂය නොවන වත්කම් විකිණීම
20	ක්ෂය වන හෝ ක්‍රමක්ෂය වත්කම් විකිණීම
21	අස්පර්ශයන් පැවරුම්
22	රාජ්‍ය භාග
23	වෙනත් ආයෝජන
24	වෙනත් වත්කම්
25	වෙනත් ආදායම්
26	වෙනත් (දේශීය ගොනුවේ විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු)

(ආ) වියදම් ගනුදෙනු

ගනුදෙනු කේත අංකය	විස්තරය
27	සෑදූ ඉන්වෙන්ට්‍රි මිලදී ගැනීම
28	නොසෑදූ ඉන්වෙන්ට්‍රි මිලදී ගැනීම
29	නිෂ්පාදන ආධාරක සේවා
30	පරිපාලන සේවා
31	තාක්ෂණික සහාය
32	තාක්ෂණ සේවා
33	වෙනත් සේවා
34	ගාස්තු
35	කොමිස්
36	ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්
37	රක්ෂණය සහ ප්‍රති රක්ෂණය
38	මූල්‍ය සාධන පත්‍ර
39	ණය මත පොලිය
40	කල් බදු
41	වෙනත් මූල්‍ය සේවා
42	ඇපයන්
43	ආයෝජන වත්කම් ලෙස කොටස් සහ පොලී මිලදී ගැනීම
44	වෙනත් සමාගම් සන්තක ආයෝජන පැවරුම්
45	ක්ෂය නොවන වත්කම් මිලදී ගැනීම
46	ක්ෂය වන හෝ ක්‍රමක්ෂය වත්කම් මිලදී ගැනීම
47	අස්පර්ශ්‍ය වත්කම් මිලදී ගැනීම
48	රාජ්‍ය භාග
49	වෙනත් ආයෝජන
50	වෙනත් වත්කම්
51	වෙනත් වියදම්
52	වෙනත් (දේශීය ගොනුවේ විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු)

ඇමුණුම VI

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතිය

සම්පූර්ණ කිරීමේ අවශ්‍යතා

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතිය සම්පූර්ණ කිරීමට මාර්ගෝපදේශ පහත දැක්වේ.

ගනුදෙනුවල ප්‍රමාණය සහ ස්වභාවය නොසලකා තක්සේරු වර්ෂයක් තුළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් සමග ගනුදෙනු සිදු කළ සියලුම බදු ගෙවන්නන් පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතියක් සම්පූර්ණ කර ගොනු කළ යුතු ය.

පහත කොන්දේසි අදාළ වේ.

- ලංකා රුපියල් මිලියන 200ට වැඩි ගනුදෙනු කාණ්ඩයක් පවත්වාගෙන යනු ලබන සියලුම බදු ගෙවන්නන් පැවරුම් මිල ආකෘතියේ සියලුම ක්ෂේත්‍රයන් (I සිට IV වන තීරය) සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.
- ලංකා රුපියල් මිලියන 200ට අඩු ගනුදෙනු කාණ්ඩයන් පවත්වාගෙන යනු ලබන බදු ගෙවන්නන් පැවරුම් මිල ආකෘතියේ I සහ II තීරයන් සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.

ගනුදෙනු කාණ්ඩ මෙම ගැසට් පත්‍රයේ V වන ඇමුණුමෙහි ලැයිස්තුගත කර ඇත.

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතියේ බදු ගෙවන්නා විසින් වාර්ෂික පදනමින් සැපයිය යුතු තොරතුරු පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ. ගනුදෙනුවන්, ඒවායේ කාණ්ඩය සහ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය අනුව අනාවරණය කළ යුතු ය.

	I තීරය		II තීරය		III තීරය		IV තීරය	
අංකය	ගනුදෙනුව		ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය		පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය		අසම්බන්ධිත මිල	
1	ගනුදෙනු කාණ්ඩය		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ නම		පැවරුම් මිල ක්‍රමය		සංන්දනාත්මක මිල/තීරය	
	ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය (ලංකා රුපියල් වලින්)		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ බදු ගෙවන්නා හඳුනාගැනීමේ අංකය		ලාභ මට්ටම් දර්ශකය		අසම්බන්ධිත මිල - උපරිම	
	ණය සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රමාණය		වාසිකත්ව රට		මිල/ලාභය තීරය/අනුප්‍රමාණය		අසම්බන්ධිත මිල - මධ්‍යම	
	ණය සඳහා අවසන් ශේෂය		ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්ගේ නිර්ණායක		පරීක්ෂණයට භාජනය වන ව්‍යවසායන්		අසම්බන්ධිත මිල - අවම	

I තීරය ගනුදෙනු

තක්සේරු වර්ෂයක් තුළ සෑම ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් සමග සිදු කළ නිරාවරණ ගනුදෙනු කාණ්ඩයන්ගේ විස්තර (මෙම නියෝගයේ V වන ඇමුණුම අනුව) මෙම කොටස මගින් සපයා දෙනු ලබයි.

- ගනුදෙනු කාණ්ඩ : මෙම නියෝගයන්හි IV වන ඇමුණුම අනුව සිදු කළ ගනුදෙනු කාණ්ඩයන් අනාවරණය කිරීම.
- ගනුදෙනුවේ ප්‍රමාණය (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්වලින්) : සෑම ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් සමග සිදු කළ ගනුදෙනු කාණ්ඩයකම වටිනාකම ලංකා රුපියල් වලින් අනාවරණය කිරීම
- ණය සඳහා ප්‍රධානියාගේ ප්‍රමාණය : ණයක් හරහා ප්‍රධානියාට ලැබුණු හා සැපයුණු ප්‍රමාණයන් අනාවරණය කිරීම.
- ණය සඳහා අවසාන ශේෂය : පිස්කල් වර්ෂය අවසාන වන දිනයේ ණයක් හරහා ප්‍රධානියාට ලැබුණු හෝ සැපයුණු ප්‍රමාණයන්ගේ ගිණුම් ශේෂය අනාවරණය කිරීම.

II තීරය ගනුදෙනු : ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්

තක්සේරු වර්ෂය තුළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ ගනුදෙනු පිළිබඳ විස්තර මෙම කොටසින් සපයනු ලබයි.

- ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ නම : ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ සම්පූර්ණ නම අනාවරණය කිරීම.
- ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ බදු ගෙවන්නා හඳුනා ගැනීමේ අංකය : ආදායම් බදු කාර්යයන් සඳහා ආශ්‍රිත ව්‍යවසායක් විසින් සිය වාසිකත්ව රටෙහ යොදා ගනු ලබන බදු ගෙවන්නා හඳුනාගැනීමේ අංකය අනාවරණය කිරීම.
- වාසිකත්ව රට : ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ වාසිකත්ව රටෙහි කේතය අනාවරණය කිරීම
- ආශ්‍රිත ව්‍යවසායේ නිර්ණායක : මෙම නියෝගයේ VII වන ඇමුණුම අනුව සහයෝගී නිර්ණායක වර්ග සඳහා කේත අනාවරණය කිරීම

සටහන : ලංකා රුපියල් මිලියන 200ට අඩු ගනුදෙනු කාණ්ඩ පවත්වාගෙන යන සියලු බදු ගෙවන්නන් විසින් පැවරුම් මිල ආකෘතියේ I සහ II කොටස සම්පූර්ණ කළ යුතු යි.

III තීරය : පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය

තක්සේරු වර්ෂයක් තුළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන් සමග සිදු කළ ගනුදෙනු විශ්ලේෂණයේ දී බදු ගෙවන්නා විසින් තෝරාගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විස්තර මෙම කොටසින් සපයා දෙනු ලබයි.

- පැවරුම් මිල ක්‍රමය : මෙම නියෝගයේ VIII වන ඇමුණුම අනුව අනාවරණ ගනුදෙනු විශ්ලේෂණයට තෝරාගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමය අනාවරණය කිරීම

- ලාභ මට්ටම් දර්ශකය : මෙම නියෝගයේ VIII වන ඇමුණුම අනුව නිරාවරණ ගනුදෙනු විශ්ලේෂණයට තෝරාගත් ලාභ මට්ටම් දර්ශකය අනාවරණය කිරීම.
- මිල/ලාභ තීරය/අනුප්‍රමාණය : අනාවරණ ගනුදෙනු සඳහා යොදාගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය මඟින් ලැබුණු මිල, ලාභ තීරය හෝ අනුප්‍රමාණ අනාවරණය කිරීම.
කරුණාකර දශම ස්ථාන දෙකකට (2) දක්වන්න.
- පරීක්ෂණයට භාජනය වන ව්‍යවසාය : මෙම නියෝගයේ VIII වන ඇමුණුම අනුව අනාවරණ ගනුදෙනු සඳහා පරීක්ෂණයට භාජනය වන ව්‍යවසාය ලෙස තෝරා ගත් පාර්ශ්වයේ ගනුදෙනු අනාවරණය කිරීම.

IV තීරය : අසම්බන්ධිත මිල

- තක්සේරු වර්ෂය තුළ ආශ්‍රිත ව්‍යවසාය සමග සිදු කළ ගනුදෙනුවන්ට යොදා ගත් පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදයේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ විස්තර මෙම කොටසින් සපයා දෙනු ලබයි.
- සංසන්දනාත්මක මිල/තීරය : එක් සංසන්දනාත්මක මිලක් හෝ තීරයක් පවතින විට දී එහි වටිනාකම අනාවරණය කරන්න.
කරුණාකර දශමස්ථාන දෙකකට (2) දක්වන්න.
- අසම්බන්ධිත පරාසය - උපරිම : ගණනය කළ අසම්බන්ධිත පරාසයේ උපරිම/ඉහළම සීමාව අනාවරණය කිරීම
- අසම්බන්ධිත පරාසය - මධ්‍යම : ගණනය කළ අසම්බන්ධිත පරාසයේ මධ්‍යනය අනාවරණය කිරීම.
- අසම්බන්ධිත පරාසය - අවම : ගණනය කළ අසම්බන්ධිත පරාසයේ අවම/අඩුම සීමාව අනාවරණය කිරීම.

ඇමුණුම VII
ආශ්‍රිත ව්‍යවසායන්
කේත ලැයිස්තුව

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතිය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා කේත ලැයිස්තුව පහත පරිදි වේ.

සහයෝගී කේත අංකය	විස්තරය
01	කළමනාකරණය, පාලනය හෝ ප්‍රාග්ධනයේ දී සෘජුව හෝ වක්‍රව සහභාගී වීම
02	ස්ථීර ආයතන (දේශීය ආදායම් පනතේ 77(5) (ආ) වගන්තිය)
03	සෘජුව හෝ වක්‍ර ලෙස කොටස් හිමිකම් දැරීම එසේ නැතහොත් ඡන්දය දීමේ වැඩි බලයක් තිබීම (8 (අ) නියෝගය)
04	ඡන්ද බලයට නොඅඩු කොටස් ප්‍රමාණයක් සෘජුව හෝ වක්‍රව දැරීම
05	අනෙක් ව්‍යවසායේ සමස්ත වටිනාකම්වල පොත් වටිනාකමින් සියයට පනහට වඩා අඩු වන පරිදි එක් ව්‍යවසායක් විසින් වෙනත් ව්‍යවසායකට දෙන ණය අත්තිකාරම් (8 (ඇ) නියෝගය)
06	අනෙක් ව්‍යවසායේ සමස්ත වටිනාකම්වල පොත් වටිනාකමින් සියයට පනහට වඩා අඩු වන පරිදි එක් ව්‍යවසායක් විසින් වෙනත් ව්‍යවසායකට දෙන ණය සහ ස්කන්ධ (8 (ඇ) නියෝගය)
07	සමස්ත ගැනීම්වල සියයට විසි පහට නොඅඩු ඇපකර (8 (ඉ) - නියෝගය)
08	එක් ව්‍යවසායක අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් පත් කිරීම (8 (ඊ) නියෝගය)
09	ව්‍යවසායන් දෙකෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල හෝ පාලන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්ගෙන් අඩකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ විධායක අධ්‍යක්ෂවරුන් හෝ පාලන මණ්ඩල සාමාජිකයින් එක් අයෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකම තැනැත්තෙකු හෝ තැනැත්තන් විසින් පත් කරනු ලැබීම ; (8 (උ) නියෝගය)
10	විකිණීම සඳහා මිල දී ගැනීම් හෝ එක් ව්‍යවසායක් විසින් යම් භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අමුද්‍රව්‍ය, අර්ධව නිම කළ භාණ්ඩ හෝ පාරිභෝජන භාණ්ඩවලින් සියයට අනුවකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් හෝ අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් නම් කරනු ලැබූ තැනැත්තන් විසින් සපයන අවස්ථාවක සහ සැපයුම් මිල සහ සැපයීමට අදාළ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා අනෙක් ව්‍යවසාය විසින් බලපෑමක් කරන අවස්ථාවක ; (8 (ඒ) නියෝගය)
11	එක් ව්‍යවසායක් විසින් නිෂ්පාදනය හෝ සකස් කරන භාණ්ඩ හෝ ද්‍රව්‍ය වෙනත් ව්‍යවසායකට හෝ ව්‍යවසාය විසින් විශේෂයෙන් දක්වා ඇති පුද්ගලයින්ට විකිණීම/පැවරීම සහ එවැනි ව්‍යවසායක් විසින් මිල හෝ එයට සම්බන්ධ අනෙකුත් කොන්දේසි සඳහා බලපෑම් කිරීම හෝ මෙහි ප්‍රතිලෝමය වන අවස්ථාවක දී ; (8 (ඒ) නියෝගය)
12	එක් ව්‍යවසායක් තනි පුද්ගලයෙක් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් සාමූහිකව ද අනෙක් ව්‍යවසාය එවැනි තනි පුද්ගලයෙකු හෝ ඔහුගේ සම්බන්ධී තැනැත්තන් විසින් හෝ එවැනි පුද්ගලයෙකු සහ ඔහුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයන් විසින් සාමූහිකව හෝ එවැනි තනි පුද්ගලයෙකුගේ සම්බන්ධී පුද්ගලයින් විසින් සාමූහිකව පාලනය කරනු ලබන අවස්ථාවක ; (8 (ඒ) නියෝගය)
13	එක් ව්‍යවසායක්, ව්‍යාපාර ආයතනයක්, පුද්ගල සංගමයක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වන අවස්ථාවක අනෙකුත් ව්‍යවසාය විසින් එකී ව්‍යාපාර ආයතනයේ, පුද්ගල සංගමයේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ සියයට දහයට නොඅඩු කොටසක් හිමිකම් දැරීම ; (8 (ඔ) නියෝගය)
14	76 සහ 77 වන වගන්තියේ සඳහන් වූ කළමනාකරණ, පාලන හෝ ප්‍රාග්ධනයට යම් පුද්ගලයෙක් සෘජුව සහභාගී නොවීම මඟින් සිදුවිය හැකි හෝ පැනවිය හැකි ගනුදෙනුවන්ගෙන් පාලිත ගනුදෙනු වෙනස් වන නමුදු ව්‍යවසායට විභවතා ලාභයක් සැලසීම ; (8 (ඔ) නියෝගය)

ඇමුණුම VIII

පැවරුම් මිල ක්‍රමවේදය, ලාභ මට්ටම් දර්ශක සහ පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසාය

කේත ලැයිස්තුව

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘතිය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා පැවරුම් මිල කේත පහත දැක්වේ.

ක්‍රමය කේත අංකය	විස්තරය
CUP	සංසන්දනාත්මක පාලනය කළ නොහැකි මිල ක්‍රමය
RP	ප්‍රති විකුණුම් මිල ක්‍රමය
CP	පිරිවැය එකතු මිල ක්‍රමය
TNM	ගනුදෙනු ශුද්ධ ආන්තික ක්‍රමය
PS	ලාභ බෙදීමේ ක්‍රමය

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘති සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා වන ලාභ මට්ටම් දර්ශක කේත පහත දැක්වේ.

ක්‍රමය කේත අංකය	විස්තරය
GM	ශුද්ධ කිරය
GMK	ශුද්ධ දළ ලාභය
ROS	ක්‍රියාකාරී/ආන්තිකය/විකුණුම් මත වාර්තා
ROTC	ක්‍රියාකාරී දළ ලාභය/සමස්ත පිරිවැය මත වාර්තාව
ROA	වත්කම් මත වාර්තා
ROCE	සේවයේ යොදවා ඇති ප්‍රාග්ධන මත වාර්තාව
BERRY	BERRY අනුපාතය
OTHER	වෙනත් (දේශීය ගොනුවේ විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු)

පැවරුම් මිල අනාවරණ ආකෘති සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා වන පරීක්ෂණයට භාජනය කරන ව්‍යවසාය කේත ලැයිස්තුව පහත දැක්වේ.

ක්‍රමය කේත අංකය	විස්තරය
01	ශ්‍රී ලාංකීය ව්‍යවසාය
02	විදේශ ව්‍යවසාය